

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Informační systém veřejné správy v Krnově

Information System of Public Administration in Krnov

Student: Bc. Vladimír Grunděl

Vedoucí diplomové práce: Ing. Martina Halásková, Ph.D.

Ostrava 2008

Místopřísežně prohlašuji, že jsem diplomovou práci zpracoval samostatně a uvedl v ní veškerou literaturu a ostatní zdroje, které jsem použil. Přílohy č. 6 a 7 jsem převzal z internetových zdrojů uvedených v přílohách.

V Ostravě 21. dubna 2008

.....

Obsah

Úvod.....	1
1 Rozvoj informačních systémů ve veřejné správě v České republice a vybraných státech	
Evropské unie	4
1.1 Veřejná správa	4
1.2 Rozvoj informační společnosti	5
1.3 Evropský pohled na problematiku informačních a komunikačních technologií – informačních systémů	10
1.3.1 Evropské programy podpory rozvoje informačních systémů ve veřejné správě.....	12
1.4 Vybrané informační systémy evropských měst	13
2 Význam informačních systémů veřejné správy v České republice.....	16
2.1 Státní informační politika.....	16
2.1.1 Státní informační politika - cesta k informační společnosti (vývoj od 90. let)	17
2.1.2 Státní informační a komunikační politika - eČesko 2006	18
2.2 Informační systémy veřejné správy v České republice	20
2.2.1 Legislativní rámec.....	21
2.2.2 Bezpečnost.....	23
2.2.3 Charakteristika a obsah informačních systémů veřejné správy.....	24
2.3 Moderní veřejné informační služby.....	27
3 Analýza současného využití informačního systému na Městském úřadu v Krnově.....	31
3.1 Analýza Městského úřadu v Krnově	31
3.2 Informační systém Městského úřadu v Krnově.....	32
3.2.1 Východiska ISMK	33
3.2.2 Charakteristika ISMK	34
3.2.3 Technický popis ISMK – výchozí stav informačního systému z pohledu informatiky	36
3.2.4 Zajištění ISMK	38
3.2.5 Financování rozvoje ISMK.....	41
3.2.6 Charakteristika investičních výdajů Městského úřadu Krnov na podporu informačního systému v letech 2004 – 2009	42
3.2.7 Komunikace s veřejností.....	44
4 Návrh optimálního zajištění informačního systému pro Městský úřad Krnov.....	48
4.1 Personální zajištění.....	48
4.2 Technické zabezpečení a podpora.....	49
4.3 Cíle rozvoje Informačního systému města Krnova	51
Závěr.....	53
Seznam použité literatury	
Seznam tabulek, grafů a obrázků	
Seznam zkratk a symbolů	
Seznam příloh	

Úvod

Komunikační cesty mezi veřejnou správou a občany se vyvíjely velmi dlouhou dobu. Tento proces byl původně důsledkem nutnosti výběru daní, který fungoval prakticky od počátku existence společnosti. Teprve později vznikaly nové informační potřeby veřejné správy. Občané a obchodní společnosti se stávali významnějším zdrojem informací. Komunikační vztahy a kanály mezi občany a státní správou, resp. samosprávou však byly převážně jednosměrné.

Možnosti počítačově orientovaných informačních systémů s sebou přinesly nejednu výhodu. Dříve znatelné geografické hranice byly s nástupem internetových technologií překonány. Progresivní informatizace společnosti přinesla tak významné změny, že lze hovořit o další etapě v jejím vývoji – informační společnosti. S rozvojem internetu jako stále více dostupného prostředku masové komunikace došlo k expanzi služeb veřejné správy a nových způsobů přístupu k občanům.

Nové informační systémy jsou již orientovány na občany v rámci oboustranné komunikace. Občané a organizace jsou chápáni jako zákazníci služeb poskytované organizacemi veřejné správy. Trendem doby se stala elektronizace veřejné správy, jejímž cílem je rychlejší, spolehlivější a levnější poskytování služeb nejširší veřejnosti a zajištění větší otevřenosti veřejné správy ve vztahu ke svým uživatelům.

Veřejná správa je však nucena dále se informatizovat (odstranit nadbytečné zprostředkovatele informací z komunikačního procesu) a také přijmout s jistými úpravami principy, metody a techniky platné v podnikatelském sektoru. Jednotlivé orgány veřejné správy musí být schopné komunikovat nejen s občany, ale zejména mezi sebou elektronickou cestou. Touto cestou je rovněž nezbytné nabídnout elektronické služby v rámci jednotlivých agend orgánů veřejné správy. Poté již záleží na občanovi a organizaci, jaký způsob komunikace zvolí.

Diplomová práce je zaměřena na problematiku poskytování informací, resp. informačního systému města Krnova. Cílem je analyzovat současný stav informačního systému Městského úřadu v Krnově a zhodnotit jeho činnost v letech 2001 – 2006 včetně aktuálních údajů týkajících se mzdových nákladů Městského úřadu Krnov let 2007 a 2008.

Podstatou je přitom ověření následujících hypotéz - informační systém Městského úřadu v Krnově je financován pouze z rozpočtu města Krnova. Náklady na rozvoj informačního systému v rámci ročního rozpočtu města činí 3 %. Městský úřad v Krnově využívá všechny dostupné informační služby pro občany. Základními metodami, které jsou v práci použity pro dosažení stanoveného cíle a ověření hypotéz jsou analýza, syntéza a komparace.

Diplomová práce je rozdělena do čtyř kapitol. První kapitola nese název Rozvoj informačních systémů ve veřejné správě v České republice a vybraných státech Evropské unie a zabývá se obecnou problematikou veřejné správy, rozvojem informační společnosti a informačních systémů, evropskou legislativou, resp. iniciativami v oblasti informačních technologií a také vybranými městskými informačními systémy.¹

Druhá kapitola s názvem Význam informačních systémů veřejné správy v České republice pojednává o Státní informační politice a jejím vývoji. Dále o informačních systémech veřejné správy v České republice (konkrétněji je zaměřena na legislativu, atestace, certifikace, bezpečnost a rozlišení informačních systémů veřejné správy). Poslední část je zaměřena na moderní veřejné informační služby.

Třetí kapitola se nazývá Analýza současného využití informačního systému na Městském úřadu v Krnově. Informační systém je zde posuzován z mnoha hledisek na základě teoretických východisek zmíněných v předchozích kapitolách. Tato kapitola se tedy dotýká základních pojmů: charakteristiky Informačního systému města Krnova, zajištění bezpečnosti, organizační a personální struktury, způsobu financování rozvoje a komunikace s veřejností.

Čtvrtá kapitola – Návrh optimálního zajištění informačního systému pro Městský úřad v Krnově naznačuje problémové oblasti v rámci informačního systému. Jsou zde předloženy postupy, doporučení a stanoviska pro zkvalitnění informačního systému na základě analýz a srovnání.

¹ Prvotní snahou bylo rozlišení státní správy a samosprávy v rámci veřejné správy. Dále popsat vývoj v Evropské unii v oblasti informačních a komunikačních technologií se zaměřením na veřejnou správu a Iniciativy, které přispěly k rozvoji nejen informačních systémů veřejné správy, ale hlavně k rozvoji informační společnosti (vč. programů, ze kterých mohlo být, resp. lze čerpat finanční prostředky).

Při zpracování diplomové práce bylo čerpáno především z odborných knižních publikací, které se zabývají informačními systémy veřejné správy, elektronických publikací, odborných časopisů, platné legislativy, oficiálních webových stránek, Informační strategie Městského úřadu Krnov a dalších relevantních zdrojů.

1 Rozvoj informačních systémů ve veřejné správě v České republice a vybraných státech Evropské unie

1.1 Veřejná správa

Pojem správa je odvozen ze slova „právo“ a znamená činnost spojenou s právem. Správa je výraz pocházející z latiny, může být chápána také jako administrativa. V těsném spojení se slovem „veřejná“ je termín upřesněn tak, že jde o sféru tzv. veřejného zájmu, především sféru vymezenou veřejným právem. Celá oblast výkonu veřejné správy je tedy upravena právními normami. „Tato svázanost s právem na jedné straně zasahuje do života občanů, ale na druhé straně přesné vymezení práv, povinností, organizačního uspořádání, postupů a kompetencí je ochranou před zneužitím veřejné moci.“²

Veřejnou správu lze vymezit v širším a užším pojetí. V širším pojetí zahrnuje organizaci záležitostí celé společnosti, tzn. je představována orgány, vztahy a činnostmi moci zákonodárné, soudní a výkonné a dále také prvky systému veřejné správy a užším smyslu.

V užším pojetí je vymezena jako správní činnost vykonávána zmocněnými subjekty na základě zákona v rozsahu přikázané pravomoci a působnosti. Je realizována exekutivou, státními a pověřenými nestátními orgány.

Veřejná správa je v mnoha případech chápána jako služba veřejnosti, i když má v mnoha směrech donucovací charakter. Obsahově převládají zájmy širšího okruhu lidí nad zájmy jednotlivých subjektů a tím zasahuje i do soukromé sféry.

Pokud dnes hovoříme o veřejné správě, bývá členěna na dva subsystémy, kterými jsou:

- státní správa
- samospráva

Státní správa je odvozena ze samotného poslání a postavení státu. Umožňuje realizovat státní moc, je jedním z druhů výkonné činnosti státu. Střetávají se v ní prvky řídicí a ochranné-

² HALÁSEK, D. *Veřejná ekonomika*. 2. vydání, přepracované. Opava: OPTYS, 2007, str. 55. ISBN 80-85819-60-0

regulační (udržení dosaženého stavu, příp. náprava nežádoucího stavu). „Státní správa je především činností podzákonnou, prováděcí a nařizovací.“ Subjekty státní správy jsou státy, orgány státní správy, které vykonávají veškerou aktivitu jménem státu, dále pak veřejnoprávní korporace, jejich orgány a jiné subjekty, jimž byl výkon státní správy svěřen.³

Naproti tomu samosprávu vykonává někdo jiný, než stát. Samospráva nepodléhá státní správě, ale činí s ní komplementární dvojici, která se navzájem doplňuje, ale přičemž mohou někdy stát i proti sobě (např. v soudním sporu). Moderní systémy samosprávy jsou založeny na principu subsidiarity, tzn. přenesení rozhodovací pravomoci na úroveň nejbližší vlastnímu procesu. Základní členění samosprávy je na územní a zájmovou. Územní samospráva tvoří spolu s místními orgány státu tzv. místní veřejnou správu a krajskou veřejnou správu. Je tedy představována obcemi, resp. městy jako základními články samosprávy a vyššími územně správními celky – kraji⁴, které vznikly na základě zákona č. 347/1997 Sb.⁵ Naproti tomu – zájmová samospráva se může týkat jen určitého okruhu osob (studentů vysoké školy, advokátů, lékárníků, auditorů apod.).

Principem výkonu správy samosprávou je delegování státní moci na jiné subjekty – jedná se tedy o přenesený výkon státní správy. Typickým příkladem jsou obce, které vykonávají vlastní správu na dané území a současně státní správu v přenesené působnosti.

Obecně výkon veřejné správy zajišťují orgány veřejné správy, kterými jsou ministerstva, jiné správní úřady, orgány územní samosprávy a další.

1.2 Rozvoj informační společnosti

V důsledku zásadní změny orientace společnosti na informace a znalosti se stále více setkáváme s pojmem *informační společnost (pojem se poprvé objevil v roce 1975 ve zprávě francouzské vlády)*.

³ HALÁSKOVÁ, M. *Veřejná správa v České republice a zemích EU*. Ostrava, VŠB-TU, Ekonomická fakulta, 2006, str. 8. ISBN 80-248-1266-5.

⁴ Vyššími územně samosprávnými celky jsou Středočeský kraj, Jihočeský kraj, Plzeňský kraj, Karlovarský kraj, Ústecký kraj, Liberecký kraj, Královehradecký kraj, Pardubický kraj, kraj Vysočina, Moravskoslezský kraj, Olomoucký kraj, Zlínský kraj, Jihomoravský kraj a hlavní město Praha.

⁵ Zákon č. 347/1997 Sb., ústavní zákon Parlamentu ČR o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a o změně ústavního zákona ČNR č. 1/1993 Sb. Ústava ČR).

Informační společnost je termín používaný v souvislosti se zaváděním, rozvojem a šířením nových, informačních a komunikačních technologií a informací v datové, zvukové a audiovizuální formě do nejrůznějších oblastí každodenního života.

V současné době jsou **klaďeny stále vyšší požadavky na schopnost orientovat se v rostoucím množství informací**, tyto informace hodnotit a využívat je při řešení různých úkolů. To podmiňuje i změny ve vzdělávacím systému společnosti, který je klíčový pro celkový rozvoj informační společnosti.

Rozvoj informační společnosti se tak stává jedním z ústředních témat veřejné politiky rozvinutých zemí. Je to dáno nejen tím, jak se mění charakter společnosti obecně, kde zaměstnanost i podíl tvorby HDP v oblasti práce s informacemi a do jisté míry i služeb obecně roste, ale především tím, jak tyto změny vytvářejí novou konkurenční výhodu rozvinutých zemí. Výrazně tak ovlivňují kvalitu života v nich a vytvářejí nové rozvrstvení společnosti, která je zaměřena zejména na zvládnutí práce a služeb s vysokým podílem zpracování informací.

V souvislosti s rozvojem informačních technologií se objevily úvahy o jejich praktickém využití pro účely veřejné správy a její efektivnější služby, které jsou přístupné nejen občanům, ale i firmám. I z tohoto důvodu jsou **vytvářeny jednotlivé informační systémy**.

Smyslem vývoje informačního systému (dále jen IS) je vytvoření nového IS, který má za úkol nahradit pracnou, nepřehlednou a tudíž i finančně nákladnou ruční agendu při práci s informacemi, za digitalizovanou komplexní informační základnu.

V minulosti byl pojem informační systém spojován s automatizovaným zpracováním dat, zatímco neautomatizované IS byly spíše nazývány jako evidence, rejstříky či registry. Některé evidence měly unikátní označení, jako např. katastr nebo matrika, jiné zase odpovídaly technologii zpracování – např. archiv, soubor, tabulka, databáze. Variabilita označení však nic nemění na faktu, že se vždy jednalo o informační systém.

Pro samotnou definici IS je nejprve nutno určit si, co je to vlastně informace. Pro potřeby této práce definuji informaci jako předávanou zprávu, údaj o věcech, veličinách a událostech, které se staly nebo nastanou. Nejedná se však o veškerá sdělení, ale pouze o ta, která snižují neurčitost adresáta. „IS je potom množina dat, interpretovaných jako informace, které spolu souvisí přesně vymezeným způsobem a vytvářejí jednotnou soustavu. Systém se skládá z prvků, které tvoří jeho obsahovou náplň.“⁶

Další definice lze nalézt např. v zákoně č. 365/2000 Sb. nebo odborné literatuře, které zní: Informačním systémem se rozumí funkční celek nebo jeho část zabezpečující cílevědomou a systematickou informační činnost. Každý informační systém zahrnuje data, která jsou uspořádána tak, aby bylo možné jejich zpracování a zpřístupnění a dále nástroje umožňující výkon informačních činností.⁷

Informační systém je tedy systém, jehož prvky jsou informační a komunikační technologie, data a lidé. Cílem informačního systému je efektivní podpora informačních a rozhodovacích procesů na všech úrovních řízení organizace. Při návrhu a implementaci nové verze informačního systému organizace je třeba brát v úvahu řadu aspektů a jejich vazeb:

- *hardware* – z jakých technických komponent bude vytvořena technologická infrastruktura informačního systému,
- *software* – jaké softwarové komponenty bude informační systém obsahovat a jaká bude funkcionalita a vzájemné vztahy těchto komponent,
- *data* – jaká data budou v informačním systému uložena, jaká data budou z okolí (v tomto případě od občanů, dodavatelů apod.) do IS vstupovat, jaká data naopak budou z IS do okolí poskytována,
- *procesy* – na podporu kterých procesů organizace a činností bude IS sloužit a jakým způsobem,
- *informační služby* – služby, které bude IS poskytovat svým uživatelům; služba je vymezena zejména dodavatelem služby, uživatelem služby, funkcionalitou, objemem (počet uživatelů, objem zpracovaných dat), kvalitou (dostupnost, doba odezvy a zabezpečení jednotlivých aplikací) a cenou,

⁶ TOTH, P. *Informační systémy státní správy a územní samosprávy*. Praha, VŠE, Fakulta národohospodářská, 1993, str. 10. ISBN 80-7079-855-6.

⁷ Zákon č. 365/2000 Sb. o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů (novelizován zákonem č. 81/2006 Sb.)

- *lidé* – kdo bude uživatelem jednotlivých aplikací/služeb a jejich funkcionality a jaké jsou kvalifikační předpoklady pro efektivní využití aplikací/služeb,
- *organizace* – jaké organizační změny a změny předpisů si implementace nové verze IS vyžádá,
- *legislativa* – jaké zákony a normy se k provozování jednotlivých aplikací vztahují,
- *ekonomika* – jaké náklady a jaké přínosy jsou s provozem IS spojeny.⁸

Příklady vazeb mezi aspekty mohou být tyto: jaká data a jaké softwarové komponenty jsou uloženy na daném počítači, na funkcionalitu kterých softwarových komponent má vliv daný zákon apod.

Provozovatelem informačního systému je subjekt, který provádí alespoň některé činnosti související s informačním systémem. Provozováním informačního systému veřejné správy může správce pověřit jiné subjekty, pokud to zákon nevylučuje.

„*Správce* informačního systému je subjekt, který podle zákona č. 365/2000 Sb. určuje účel a prostředky zpracování informací a za informační systém odpovídá.

Správci informačních systémů veřejné správy jsou:

- ministerstva,
- orgány územní samosprávy,
- jiné správní orgány,
- další státní orgány.“⁹

Podobně jako u informačních systémů, lze k informačním systémům ve veřejné správě (dále jen ISVS) přiřadit několik definicí. Jedná se např. o následující. „ISVS jsou souborem informačních systémů, které slouží pro výkon veřejné správy. Jsou jimi i informační systémy zajišťující činnosti podle zvláštních zákonů (o státní statistické službě, živnostenský zákon, o veřejném zdravotním pojištění, obchodní zákoník, o správě daní a poplatků). Tyto systémy

⁸ HINDLS, R., HOLMAN, R. HRONOVÁ, S. a kol.: *Ekonomický slovník*. Praha, C. H. Beck, 2003. str. 30. ISBN 80-7170-819-3.

⁹ HALÁSKOVÁ, M. *Veřejná správa v České republice a zemích EU*. Ostrava, VŠB-TU, Ekonomická fakulta, 2006, str. 76. ISBN 80-248-1266-5.

jsou nezbytné zejména kvůli informacím, které následně slouží pro správné rozhodování manažerů či úředníků.“¹⁰

Oblast veřejné správy je poněkud specifická. Je zde vedeno velké množství IS – některé literatury uvádějí stovky až tisíce různých modifikací. Značná část těchto systémů shromažďovala a zpracovávala informace (vč. osobních údajů) v ČR před rokem 2000, bez jakékoliv legislativního rámce. Vytvoření propojených ISVS je tedy nejen technický, ale i legislativní problém. Cílovým stavem by mělo být dosažení provázanosti dosavadních autonomních ISVS do jednotné sítě, ochrana dat proti zneužití a kontrolovaný přístup ke sdíleným údajům.

Prvotním (hlavním) zdrojem informací jsou tzv. základní registry, které tvoří společnou zdrojovou základnu dat pro orgány státní správy, fungující na základě obecně závazných předpisů. Mezi tyto lze zařadit:

- registr obyvatel
- registr ekonomických subjektů
- registr územní identifikace a nemovitostí

Dále lze ISVS klasifikovat z několika hledisek:

- 1) z hlediska typu řízení, pro které jsou využívány:
 - a) IS státní správy,
 - b) IS pro územní samosprávu (zahrnuje IS krajů, měst a obcí),
- 2) z hlediska prostorového rozsahu působnosti:
 - a) IS měst a obcí,
 - b) regionální (krajské) IS,
 - c) IS velkých (hlavních) měst,
- 3) hlediska předmětu zájmu (činnosti)
 - a) resortní IS (zdravotnictví, kultury, školství, dopravy),
 - b) IS podniků, organizací a institucí,

¹⁰ *Internetové zpravodajství o ISVS a o e-Governmentu*, [online] 2007 [cit. 20. 12. 2007]. Dostupné z WWW: <http://www.isvs.cz/isvs-teorie/pojmy-aneb-ztraceni-v-isvs.html>

- c) specializované systémy (evidence nemovitostí, poplatků, kartotéky).

Základní informační systémy jsou doplněny o tzv. GIS neboli geografické informační systémy, které jsou jejich nedílnou součástí. GIS vnáší do informačních systémů nový rozměr tím, že lze na informace nahlížet z pozice jejich umístění v prostoru. GIS je navržen tak, aby mohl efektivně ukládat, aktualizovat, analyzovat, přenášet a zobrazovat všechny druhy geograficky vztažených informací. Jeho jádrem jsou geografická data, která představují popis objektů, jejich polohu s ohledem na systém souřadnic, atributy, jež nemají polohový charakter (cena nemovitosti apod.) a prostorové vztahy, jež popisují propojenost jevů.

1.3 Evropský pohled na problematiku informačních a komunikačních technologií – informačních systémů

V rámci Evropské unie se začala oblast informačních a komunikačních technologií (dále jen ICT), resp. informační společnosti výrazněji rozvíjet až na konci minulého století. V březnu 2000 vyřkli představitelé EU ambiciózní cíl, stát se v roce 2010 "nejdynamičtější a nejkonkurenceschopnější ekonomikou na světě založenou na znalostech, schopnou dosáhnout udržitelného hospodářského růstu s větším počtem lepších pracovních míst a větší sociální kohezí a ohledem k životnímu prostředí." Tento cíl vešel do povědomí pod názvem Lisabonská strategie a představiteli EU byl považován za výsledek ucelené a vzájemně provázané série reforem do roku 2010. Lisabonská strategie je dále rozpracována do několika strategických opatření a konkrétních úkolů. A právě jednou z oblastí je rozvoj informační společnosti, v rámci kterého byl vytvořen projekt elektronické Evropy, známý jako **iniciativa eEurope**. Iniciativa eEurope s podtitulem Informační společnost pro všechny byla ohlášena v listopadu 1999 v Helsinkách a oficiálně zahájena na summitu Evropské rady v Lisabonu v roce 2000.

Cílem iniciativy eEurope je:

- umožnit všem občanům, a to doma i ve škole, v podniku i **na úřadě** on-line připojení,
- rozšířit „digitální gramotnost“ občanů,
- zajistit, aby celý proces byl otevřený skutečně všem, aby posiloval důvěru spotřebitelů i sociální soudržnost.

V rámci těchto cílů bylo identifikováno deset priorit, které se prezentují jako deset „éček“: e-research (elektronický výzkum), e-security (bezpečnost elektronických operací), e-education (elektronické vzdělávání), e-working (práce na dálku s využitím počítačů), e-accessibility (dostupnost elektronické komunikace), e-commerce (elektronický obchod), e-health (elektronické zdravotnictví), e-content (digitální obsahy), e-transport (elektronická doprava) a **e-government (elektronická státní správa)**.

V návaznosti na toto rozhodnutí byly vypracovány náročné strategie a akční plány:

- Akční plán eEurope 2002 pro členské státy EU, schválený na zasedání Evropské rady v portugalském městě Feira v červnu 2000,
- Akční plán eEurope+2003 pro kandidátské země, schválený na Evropské konferenci ministrů ve Varšavě v květnu 2000,
- Akční plán eEurope 2005 pro členské státy EU, schválený na zasedání Evropské rady v Seville v červnu 2002.

Česká republika se připojila k akčnímu plánu eEurope+ 2003 v roce 2001. Akční plán eEurope+ sleduje stejné tři hlavní cíle včetně zmíněných priorit jako evropská patnáctka, ale odráží specifickou situaci kandidátských zemí. Cílem posledního akčního plánu eEurope 2005 byla stimulace služby, aplikace a obsahové náplně, která by vedla ke snižování nákladů, vytvoření nových tržních příležitostí atd. S ohledem na míru vývoje ICT bude potřeba tyto cíle průběžně aktualizovat a doplňovat o nové příležitosti a výzvy.

V roce 2005 došlo ke změnám v této strategii. Česká republika se ztotožňuje s novým zaměřením Lisabonské strategie na růst a pracovní místa, resp. s obsahem Integrovaných směrů pro růst a pracovní místa 2005-2008, na základě kterých ČR, podobně jako ostatní členské země EU, zpracovala **Národní Lisabonský program 2005 - 2008 (Národní program reforem ČR)**. Dalším důležitým dokumentem je Strategie hospodářského růstu, která je určitou vizí vývoje ekonomiky ČR až do roku 2013.

Aktuální strategií, resp. iniciativou je „Evropská informační společnost pro růst a zaměstnanost“ tzv. i 2010, která byla zveřejněna v roce 2005 Evropskou komisí jako strategie

pro rozvoj informační společnosti a využití elektronických médií. Ve strategii jsou stanoveny tři hlavní priority - *inovace, investice a integrace* - a z nich vyplývající tři hlavní cíle:

- vybudování jednotného evropského informačního prostoru pro elektronické komunikace a jejich digitální obsah – to má umožnit občanům užívat nové informační technologie v každodenním životě,
- posílení inovace a investice do výzkumu v oblasti informačních a komunikačních technologií, rozvoj podnikání v ICT a reorganizace podnikatelských procesů s využitím ICT,
- rozvoj informační společnosti podporující růst a vytváření nových pracovních míst, lepší veřejné služby a kvalita života.

„i2010 pokračuje v Akčním plánu eEurope 2005, avšak na rozdíl od něj je nově rozšířena o oblast médií a integruje regulaci, výzkum a realizaci. i2010 je financována z prostředků programů (viz kapitola 1.3.1) MODINIS (2003-2005), eTEN (1997-2006), eContent Plus (2005-2008) a z 6. Rámcového programu pro vědu a výzkum (FP6). Po jejich ukončení ze 7. Rámcového programu (FP7) a z podprogramu na podporu ICT v rámci Rámcového programu na podporu konkurenceschopnosti a inovací (CIP).“¹¹

V rámci i2010 byla vytvořena High Level Group neboli Skupina vysokých zástupců. Členy této skupiny jsou zástupci členských států EU, kteří se ve svých národních státech zabývají otázkami informační společnosti a zajišťují koordinaci mezi vnitrostátními veřejnými orgány činnými v různých oblastech iniciativy i2010.

1.3.1 Evropské programy podpory rozvoje informačních systémů ve veřejné správě

V rámci uvedených iniciativ existuje také několik programů Evropské komise, jejichž cílem je mimo jiné podpora rozvoje informačních systémů veřejné správy v členských zemích, výměna informací orgány veřejné správy mezi jednotlivými členskými zeměmi nebo rozvoj transevropských služeb. Od konce 90. let to byly:

- IDA (Výměna dat mezi veřejnými správami),
- IDAabc,

¹¹ Archiv stránek bývalého Ministerstva informatiky,[online] 2008 [cit. 20. 1. 2008]. Dostupné z WWW: <http://www.mvcr.cz/micr/eu/i2010.htm>

- eContent,
- eContentplus,
- eTEN,
- MODINIS,
- CIP (Rámcový program pro konkurenceschopnost a inovace),
- IST (Technologie informační společnosti),
- Safer Internet Plus (Bezpečnější internet plus).¹²

1.4 Vybrané informační systémy evropských měst

S ohledem na zaměření diplomové práce je tato kapitola směřována na vybraná města Evropské unie (Barcelonu, Birmingham, Mnichov, Stockholm, Haag a Vídeň), resp. ukázkou poskytování informací plynoucích z informačních systémů, vývojové modely, strategie atd.

Barcelona je s více než milionem a půl obyvatel kulturním, ekonomickým a politickým centrem Katalánska, autonomní oblasti na severovýchodě Španělska. Nejpodstatnějším informačním zdrojem jsou oficiální internetové stránky města, které poskytují konkrétní informace plynoucí z interních IS. Velmi užitečný je také odkaz na dalších téměř 150 portálů municipalit. V rámci elektronické správy byly v minulosti stanoveny tři základní cíle: zlepšení interního managementu, splnění závazků vůči občanům a vytvoření rozvojové strategie. Celkový model je dále rozpracován ve čtyřech souvisejících dimenzích. Jedná se o:

- nový model veřejné správy, který je typický decentralizací, outsourcingem služeb a oddělením zákonodárné a výkonné moci a následným intenzivním využitím ICT,
- využití ICT (zejména Internetu) ke zvýšení transparentnosti a komunikace s občany v rámci poskytovaných služeb a online procedur,
- zlepšení kvality života občanů města prostřednictvím veřejně dostupných ICT,
- spolupráce s evropskými a latinskoamerickými městy v rámci ICT, veřejné správy, výměny informací a zkušeností.

Birmingham, jedno z největších a nejznámějších měst Velké Británie, započal elektronizaci veřejné správy v roce 1998, kdy bylo stanoveno několik cílů, který byly splněny na konci

¹² Podrobněji o programech v příloze č. 1.

roku 2005. Problémem však bylo nízké procento využití tohoto typu služeb a informací. Proto v dalších letech došlo ke změně, která byla nazvána „Business Transformation“. Ta rozdělila celý systém do čtyř prioritních oblastí – vládnutí, zvyšování dovedností a zkušeností, vytvoření metodologie a plnění cílů (poskytování informací) – které jsou dále rozpracovány v dílčích bodech.

Mnichov je centrem spolkové republiky Bavorsko. V oblasti elektronizace veřejné správy (jednotlivých agend) bylo dosaženo od počátku 90. let velkého pokroku. Prioritou byly a stále jsou informace a interaktivní prostředí, prostřednictvím kterého mohou občané komunikovat s úřady. Neustále dochází k rozvoji transakčních a osobních služeb (např. vyhledávání osobních dat). Hlavní motivací je snižování nákladů využitím nových technologií. K lepší interoperabilitě celého systému bylo využito několik prostředků. Jedná se hlavně o projekty SAGA – architektura e-Governmentu, OSCI – online systém pro bezpečné transakce dokumentů a XML, který umožňuje přesun dat mezi registrovanými úřady v rámci spolkové republiky.

Stockholm, hlavní město Švédska, započal s postupnou elektronizací úřadů veřejné správy v roce 1996. K podstatnému rozvoji však došlo až po roce 2001. V této době byla vytvořena tzv. e-strategie celého systému, která byla rozčleněna do osmi oblastí: municipální služby a veřejnost, demokracie a politické aktivity, management a kontrola, e-struktura, rozvoj dovedností, veřejné zakázky a informační technologie. Celý systém se dále dělí dle samostatných úřadů, které si jednotlivé agendy modifikují podle potřeb. Společnými činiteli však zůstávají interní a externí efektivnost systému (využití informací systému), které mají přispět ke zlepšení života ve městě.

Haag je jedním ze čtyř největších měst v Nizozemí. Je srdcem Haagského regionu (Haaglanden) v němž žije téměř 40 % obyvatel, kteří nemají nizozemskou národnost. Informační systém je vytvořen tak, aby zřetelně prokazoval transparentnost činnosti místní radnice (magistrátu). Hlavní snahou je zpřístupnit co nejvíce informací a veřejných služeb občanům a také poukázat na demokracii, transparentnost a kulturu místní správy. Dále se jedná o zjednodušení komunikace s jednotlivými úředníky prostřednictvím e-formulářů, resp. univerzálního dotazníkového okénka na oficiálních internetových stránkách.

Základním mottem **vídeňského** systému je: „Pohybem dat poskytujeme občanům volný čas“. V rámci informačního systému jsou definovány povinné výstupy - klient, způsob řízení a ekonomická oblast. Výsledkem je komplexní péče o občany zejména v působnosti ICT tzv. virtuální kancelář. Jejíž služby jsou rozděleny do tří částí – indikace současné životní situace občana, vkládání specifických údajů a vyhledávání služeb dle abecedního pořadí. Již v roce 2006 nabízela Virtuální kancelář výstupy z informačních systémů v celkové šíři 340 poradenských služeb, 160 formulářů a 80 on-line procedur. Součástí jsou rovněž odkazy na ostatní municipality.

2 Význam informačních systémů veřejné správy v České republice

Informační systémy veřejné správy, resp. veřejná správa obecně má povinnost poskytovat veřejnosti informace. Úkolem ISVS je tedy zprostředkovat moderně a bez námahy data potřebná pro každodenní život občanů. Úřady musí tedy být schopné komunikovat s občany, soukromými subjekty, ale zejména mezi sebou elektronickou cestou. „Smyslem ISVS v souvislosti s přijatou Státní informační politikou je informatizovat a modernizovat informační systémy a zjednodušit tak celkovou agendu, resp. snížit počet zprostředkovatelů v informačních vazbách, které jsou přímo ovlivňovány výkonem samosprávy. Dále se jedná o podporu systémových přístupů, aplikaci moderních metod managementu a informatiky na rozhraní občan – municipalita a modernizaci dosud ustálených forem komunikace alternativními způsoby a zavedení počítačově orientovaných IS.“¹³

Aplikace ISVS na veřejnou správu má přinést zejména růst transparentnosti práce organizací veřejné správy, kvalitnější a rychlejší komunikaci, zpřístupnění komplexních informací pro širokou veřejnost a snížení administrativního zatížení občanů a právnických osob.

2.1 Státní informační politika

V rámci veřejné informatiky České republiky je vytvářena informační politika. Cílem státní informační politiky je vybudovat a rozvíjet informační společnost, a tím vytvořit předpoklady pro zlepšení kvality života jednotlivých občanů, zefektivnění státní správy a samosprávy a zkvalitnění podpory rozvoje podnikání.

Informační politika obecně je vytvářena několika subjekty. Nejvýznamnější role připadá státu a ústředním orgánům státní správy a to zejména z důvodu legislativních opatření, přidělování finančních zdrojů a koordinace prostřednictvím příslušných orgánů státní správy. Dalšími aktéry jsou samosprávy, které jsou vzhledem k subsidiaritě nejbližší k občanům a dokáží tedy pružně reagovat a ovlivňovat změny v této oblasti. Na straně příjemců služeb stojí občané, podnikatelské subjekty, nepodnikatelské instituce a další, které jsou uživateli přijatých

¹³ LUKÁŠ, M. *Městský informační management*. Praha. Grada, 2000, str. 132. ISBN 80-7169-554-8.

informací. Zájmy obou skupin nejsou mnohdy v souladu, a proto vznikají zájmové (lobbyistické) skupiny, které se snaží podílet a ovlivňovat nejen informační politiku.

Je tedy nutné vymezit vztahy a vazby mezi jednotlivými subjekty. Hlavní vztahy, které by měly být definovány informační politikou, jsou tyto:

- stát - občan,
- stát - region (kraj),
- soukromý sektor - veřejný sektor.

Realizace státní informační politiky byla zajišťována a koordinována prostřednictvím Rady vlády pro státní informační politiku (dnes Rada vlády pro informační společnost). Rada připravuje konkrétní Akční plán státní informační politiky, který bude zpracováván na určité časové období, zpravidla na období 2 let (první akční plán bylo doporučeno sestavit na období do konce r. 2001 – viz dále). Obsahem Akčního plánu jsou konkrétní úkoly realizace státní informační politiky. Tyto úkoly jsou plněny formou projektů, a to buď v jednotlivých prioritních oblastech, nebo jako projekty průřezové. Uvedené projekty mají definovány měřitelné cíle, termíny, zdroje a je stanovena příslušná odpovědnost jednotlivých orgánů státní správy. Akční plán zahrnuje rozpracování cílů a priorit státní informační politiky v jednotlivých resortech.

Rozhodujícím principem je skutečnost, že rozvoj informační společnosti zdaleka není jen úlohou vlády a státu. Základem úspěchu je partnerství státní správy a samosprávy, občanů, podnikatelské veřejnosti, informačního průmyslu, akademické a výzkumné sféry.

2.1.1 Státní informační politika - cesta k informační společnosti (vývoj od 90. let)

Do poloviny devadesátých let v České republice neexistovala ucelená koncepce státní politiky v oblasti informačních systémů. První pokus o zřízení instituce, mající za úkol naplánovat a vybudovat Státní informační systém (dále jen SIS) v České republice nastal 1. listopadu 1996. Vznikl Úřad pro státní informační systém (dále jen ÚSIS). ÚSIS byl ustanoven zákonem č. 272/1996 Sb., ten převzal kompetence v oblasti budování SIS od bývalého Ministerstva hospodářství ČR a Úřadu vlády ČR. Problém byl v tom, že zákon nevymezoval úřadu konkrétní kompetence. Příslušný zákon, který měl ÚSISu kompetence přiknout, nebyl v

poslanecké sněmovně schválen a tak nikdo nevěděl, ani úřad sám, co má vlastně dělat. Situace se vyřešila až schválením zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy. Zřejmě proto, aby byla změna viditelná a demonstrovala vůli posunout záležitost kupředu, byl Ústav pro státní informační systém později přejmenován na Ústav pro veřejné informační systémy.

První dokument, který ÚSIS vytvořil, byla "Informační politika ČR: základy strategie". Jednalo se spíše o studii zaměřenou na význam informačních technologií, která měla přesvědčit politiky, aby začali konat.

V říjnu 1998 se vláda usnesla na sestavení Rady pro státní informační politiku, která spolu s ÚSISem předložila koncepci „Státní informační politika – cesta k informační společnosti“. Jak již název napovídá, koncepce jasně deklarovala, že je třeba ubírat se směrem k informační společnosti. V roce 1999 vznikla „Koncepce budování informačních systémů veřejné správy“ (dále již jen „Koncepce“). Koncepce navazovala na obsah dvou vládních dokumentů: na „Koncepci reformy veřejné správy“ a na koncepci „Státní informační politiky“.

Koncepce byla vytvořena v době velkého rozmachu informačních a komunikačních technologií, řada veřejných institucí informační technologie a systémy zaváděla, chyběla však koordinace. Úřady chápaly ICT jako prostředek k uchovávání dat, nikoliv jako prostředek služby občanům. Dalším problémem byla absence závazných pravidel pro spolupráci mezi jednotlivými subjekty ve sdílení a výměně dat. Následkem je dnes existence stovek nepochybných rejstříků, seznamů a databází, které obsahují duplicitní údaje.

Dále Rada vlády ČR pro státní informační politiku zpracovala Akční plán 2002 a Akční plán 2003, ve kterých byl stanoven časový harmonogram plnění vytyčených cílů.

2.1.2 Státní informační a komunikační politika - eČesko 2006

V souvislosti se vstupem České republiky do Evropské unie se vláda v roce 2003 rozhodla předložit novou strategii ISVS, která byla pojmenována Státní informační politika eČesko 2006 (dosud nenahrazená koncepcí na léta 2008 – 2012). Státní informační a komunikační politika byla vytvořena prioritně pro období 2004 – 2006. Klíčovou roli při vytváření této

politiky sehrálo dnes již zaniklé Ministerstvo informatiky.¹⁴ Politika vychází z evropského akčního plánu „eEurope 2005: Informační společnost pro všechny“. Podobně jako Koncepce z roku 1999, kladlo eČesko 2006 za cíl sjednotit postup v budování SIS. Druhým cílem bylo vytvořit systém schopný konkurence v Evropské unii.

Cíle informační a komunikační politiky eČesko 2006 jsou shrnuty v tzv. Akčním plánu, který je jeho součástí. Vláda zamýšlela zajistit bezpečné a komunikační služby, informační vzdělanost a moderní veřejné služby on-line. Dalším cílem bylo přizpůsobit povahu českých SIS těm evropským.

Uvedená Státní informační a komunikační politika obsahuje následujících čtyři prioritní oblasti:

- 1. Dostupné a bezpečné komunikační služby**
- 2. Informační vzdělanost**
- 3. Moderní veřejné služby on-line**
- 4. Dynamické prostředí pro elektronické podnikání**

Tyto prioritní oblasti jsou dále specifikovány v osmi následujících bodech, ve kterých jsou specifikovány jejich cíle:

a) Informační gramotnost

Zaměřená na dosažení informační gramotnosti všech občanů jako nezbytného předpokladu pro rozvoj a uplatnění osobnosti ve 21. století (týká se hlavně škol a školských zařízení).

b) Informatizovaná demokracie

Cílem je realizace práva občana na přímý přístup k informacím (legislativní rámec viz kapitola 2.2.1).

c) Rozvoj informačních systémů veřejné správy

Hlavním zájmem je s využitím informačních technologií zlepšit služby poskytované občanům veřejnou správou. Jedná se tedy o vytvoření provázané, neveřejné sítě informačních systémů státní správy do státního informačního systému. Cílem je dosáhnout toho, že stejná data budou do systému zaváděna pouze jednou (a následně budou jen opravována a doplňována).

¹⁴ Agenda Ministerstva informatiky byla přesunuta především na Ministerstvo vnitra, resp. Radu vlády pro informační společnost.

d) Komunikační infrastruktura

Předmětem zájmu je vybudování komunikační infrastruktury jako podstatného předpokladu rozvoje informační společnosti (internetizace společnosti a liberalizace odvětví).

e) Důvěryhodnost a bezpečnost informačních systémů a ochrana osobních dat

Cílem je zabezpečení důvěryhodnosti, bezpečnosti a pořádku ve specifických podmínkách informační společnosti s využitím elektronických identifikátorů a zajištění ochrany osobních dat.

f) Elektronický obchod

Smyslem této oblasti je vytvoření předpokladů pro rozvoj elektronického obchodu jako nutné podmínky k zapojení do globální ekonomiky.

g) Transparentní ekonomické prostředí

Cílem je vytvoření transparentního ekonomického prostředí jak v soukromé, tak i ve veřejné sféře.

h) Informační společnost: stabilní a bezpečná

Nutnou podmínkou realizace předchozích oblastí státní informační politiky je zajištění stabilní existence a vývoje jejích subjektů, objektů i zdrojů na úrovni občanů, produkčních, řídicích a zabezpečovacích institucí a systémů, včetně státní správy a jejích služeb, i existence, vývoje a zdrojů samotné informační a komunikační infrastruktury.¹⁵

Cíle v rámci Státní informační a komunikační politiky se zdají být poměrně jasné. V koncepcích je zřetelně řečeno, jak by se těchto vytyčených cílů mělo dosáhnout. Úspěšnost realizace cílů je však velmi nízká. Ve srovnání s vyspělou Evropou jsme stále ještě pozadu. Chybí zejména konkrétní příkazy jednotlivým ministrům, ministerstvům a odborům a také stanovení přímé odpovědnosti a případných sankcí.

2.2 Informační systémy veřejné správy v České republice

Stejně jako v podnicích, umožňují informační systémy orgánům veřejné správy efektivně, pružně a bezpečně disponovat velkými objemy dat. Oproti komerční praxi je zde jeden velký rozdíl - jednotlivé informační systémy veřejné správy si spolu musí "rozumět". V zájmu úředníků i občanů je mít jednotné komunikační prostředí, které se navzájem nepřekrývá a umí

¹⁵ *Státní informační a komunikační politika*, [online] 2008 [cit. 10. 1. 2008]. Dostupné z WWW: http://www.mvcr.cz/micr/files/275/sikp_def.pdf

sdílet data. K dané problematice lze přistupovat z pohledu právního zabezpečení, atestací a certifikací, bezpečnosti a samotného rozlišení systémů.

2.2.1 Legislativní rámec

Součástí reformy veřejné správy je postupná úprava právního řádu ČR směrem k právu EU. V oblasti legislativy se proto objevují určité trendy reagující na zavádění informačních technologií a počítačově orientovaných IS. „Proces harmonizace práva se na jejich základě orientuje směrem k převzetí pozitivních zahraničních zkušeností z převodu agend do elektronické podoby, sdílení elektronických dokumentů kooperujících subjektů, náhradě osobního styku se samoobslužnými zónami atd. A právě vliv informačních technologií na občanskou veřejnost nutí k zamyšlení, jak vytvořit odpovídající právní prostředí uznávající elektronickou podobu objektů reálného světa za plnohodnotné ekvivalenty a jak pro tyto ekvivalenty zajistit právní záruku bezpečnosti ve vztahu ke všem činnostem, s nimiž přichází díky standardním funkcím softwaru do styku.“¹⁶ V ČR je tato oblast upravena mnoha právními normami viz příloha č. 2.

Důsledkem poslední novelizace zákona o informačních systémech veřejné správy je zrušení **standardů** ISVS. Ty byly uvedenou novelou na konci roku 2006 zrušeny a nahrazeny prováděcími právními předpisy (zejména vyhláškami).

Z výše uvedeného je zřejmé, že dlouhodobé řízení informačních systémů veřejné správy si od 1. ledna 2007 zajišťují přímo orgány veřejné správy a atestace se provádí pro všechny jejich informační systémy veřejné správy souhrnně, nikoliv tedy pro jednotlivé informační systémy. Dodavatelé tedy nemají možnost atestaci dlouhodobého řízení zajistit.

„**Atestace** je ve smyslu zákona (č. 81/2006 Sb.), o informačních systémech veřejné správy proces posuzování určitého produktu (způsobu řízení), jehož cílem je posouzení způsobilosti k užívání v ISVS. Takto atestovat se může například technické vybavení úřadů, ale i zabezpečení systému před únikem informací atd.“¹⁷

¹⁶ LUKÁŠ, M. *Městský informační management*. Praha. Grada, 2000, str. 117. ISBN 80-7169-554-8.

¹⁷ *Internetové zpravodajství o ISVS a o e-Governmentu*, [online] 2007 [cit. 20. 12. 2007]. Dostupné z WWW: <http://www.isvs.cz/e-government/e-government-atestace-a-certifikace-4-dil.html>.

Atestaci provádějí atestační střediska. Atestační střediska jsou nezávislé subjekty, které jsou k udílení atestů pověřeny (akreditovány) Ministerstvem vnitra ČR (dříve Ministerstvem informatiky ČR).¹⁸ Atesty, vydávané pověřenými atestačními středisky, jsou ve smyslu zákona (č. 81/2006 Sb.) osvědčeními o shodě daného produktu s vyhláškami o provozování ISVS.

Příkladem produktu pro ISVS, který bude atestován, je informační systém dodávaný jako funkční celek, softwarový komplet, který je standardně dodávaným programovým vybavením, ale také služba (např. outsourcing, telekomunikační služba apod.) nebo kombinace výše uvedeného.

„Systém atestací stanoví její čtyři druhy:

- atestace připojení informačních systémů k referenčnímu rozhraní,
- stanovení stupně bezpečnosti informačních systémů a produktů,
- atestace shody s technickými normami,
- atestace jakosti produktu.“¹⁹

Každý informační systém veřejné správy musí být tedy zkontrolován před tím, než začne fungovat. Kontrolováno je dodržování určitých pravidel (dnes vyhlášek, dříve standardů), které musí všechny úřady s povinností atestace dodržovat.

„**Certifikace** je proces prověřování a případně následného udělení osvědčení o tom, že daná organizace (atestační středisko) splňuje požadavky některé z norem ISO (International Organization for Standardization). Jde tedy o jakési vysvědčení, kterým společnost dokládá svým zákazníkům, že všechny její činnosti jsou v souladu s příslušnou normou ISO“.²⁰

¹⁸ Jedná se tu o případ tzv. delegace veřejné správy, kdy je jejím výkonem pověřen subjekt, který není subjektem veřejného práva.

¹⁹ SMEJKAL, V. *Informační systémy veřejné správy ČR*. Praha, Oeconomica, 2003, str. 47. ISBN 80-245-0533-9.

²⁰ *Internetové zpravodajství o ISVS a o e-Governmentu*, [online] 2007 [cit. 20. 12. 2007]. Dostupné z WWW: <http://www.isvs.cz/e-government/e-government-atestace-a-certifikace-4-dil.html>

Poskytovatelé certifikace provedou prostřednictvím auditorů kontrolu všech procesů, týkajících se normy, na kterou je společností požadována certifikace. Certifikaci provádějí nezávislé společnosti akreditované u Českého institutu pro akreditaci.

2.2.2 Bezpečnost

Pojem bezpečnost je jedním z nejčastěji užívaných termínů v publikacích týkajících se oboru informačních a telekomunikačních systémů, zejména z důvodu zneužití dat. V souvislosti s rozvojem řady aplikací stále většího významu nabývá problematika využívání elektronických identifikátorů (tj. elektronického podpisu apod.).

Při vytváření informačních systémů je potřeba vytvořit přehled oblastí, které jsou potenciálně rizikové. Při posuzování bezpečnosti je třeba si uvědomit, že každý systém je silný jen tak, jak silný je jeho nejslabší článek. V případě zabezpečení informačních systémů je nejslabším článkem jednoznačně uživatel. Na bezpečnost by se tedy mělo nahlížet komplexně (v rámci vytvořené bezpečnostní politiky informačních systémů a řízení bezpečnosti), například z těchto hledisek:

- fyzická bezpečnost,
- personální bezpečnost,
- bezpečnost IT,
- logická bezpečnost,
- legislativní oblast (viz příloha č. 2)

Pravděpodobně největší hrozbou pro každý počítač je jeho komunikace s ostatními počítači, resp. zapojení do sítí – ať už interních či externích. Zejména z externí (internetu) pochází nejvíce rizik, za která lze označit tato:

- odcizení identity, hesel, přístupových údajů a falšování elektronické pošty (phishing, pharming apod.),
- zvyšující se riziko s rozvojem bezdrátových technologií,
- nedostatečná ochrana softwarového vybavení,
- nevyžádaná pošta,

- přímé útoky z internetu – viry, červy, trojské koně, malware, spyware a další ilegální software.

Proti uvedeným rizikům a případným útokům se lze bránit pomocí obranných mechanismů, kterými jsou např. firewally, které filtrují komunikaci vnitřní sítě (LAN) s jejím okolím; aktualizace softwarového vybavení (operačního systému, antivirového programu atd.), které slouží ke komunikaci s okolím; použití tzv. silných hesel, která vyjadřují kombinaci čísel a znaků (velkých malých písmen, speciálních symbolů při šířce alespoň osmi znaků); pravidelná archivace klíčových dat a jejich bezpečné uložení; u bezdrátových sítí využití šifrovaného spojení, přístupových bodů namísto spojení peer-to-peer. Mimo softwarové obranné mechanismy je potřeba také dodržovat základní pravidla při práci s počítačovými systémy. To znamená, že si uživatelé navzájem nesdělují přístupová jména, hesla a přístupové kódy!

2.2.3 Charakteristika a obsah informačních systémů veřejné správy

Informačních systémů veřejné správy je velice mnoho. Již v roce 2002 bylo v rámci projektu Ministerstva informatiky zjištěno, že existuje přibližně 1200 registrů, rejstříků, evidencí apod., tj. existujících informačních systémů veřejné správy. Jejich definice je ovšem velmi různorodá. Jak již bylo zmíněno v první kapitole ISVS lze rozlišit na **základní registry**²¹, které tvoří společnou zdrojovou základnu dat pro orgány státní správy, fungující na základě obecně závazných právních předpisů. Dále jsou informace čerpány z resortních informačních systémů, veřejných informačních služeb, IS krajských úřadů, IS měst a obcí na úseku přenosné působnosti státní správy.

U těchto základní registrů je zdůrazňován jejich význam jako prvotního zdroje určitých informací. Jde tedy o prvotní evidenci důležitých údajů, se kterými následně pracuje většina ostatních informačních systémů veřejné správy a jejichž údaje jsou přebírány soukromými subjekty.

²¹ Registrem se rozumí datový soubor, příp. soustava datových souborů, které existují v elektronické podobě, a které jsou využívány informačními systémy veřejné správy. Registr je jejich součástí a je veden pro potřeby úřední evidence. Jeden informační systém může obsahovat jeden nebo více registrů. Za základní systémy potřebné pro výkon státní správy a samosprávy se považují IS o obyvatelích, IS ekonomických subjektů, IS územní identifikace a nemovitostí – viz příloha č. 3 a 4.

„V současné době je zcela odděleně vedena řada těchto základních ISVS, mezi které lze zahrnout především: evidence obyvatelstva, matrika, živnostenský rejstřík, obchodní rejstřík, katastr nemovitostí atd.“ Údaje, které se zde nacházejí, jsou značně roztržité a mnohdy nepřehledné.²²

Dalším příkladem informačních systémů ve vztahu stát vs. kraje jsou např. Metainformační vyhledávací systém (MIVS), Krajský evidenční informační systém (KEVIS), Regionální a municipální informační systém (RAMIS), Informační systém správních a dopravně správních evidencí, systém „Správa datových zdrojů a aplikací“, Elektronický portál územních samospráv (ePUSA) a systém Helpdesk. (více o těchto systémech viz příloha č. 5).

Jak již bylo řečeno výše, základní registry poskytují, mimo jiné, informace pro IS měst a obcí. A právě na tyto – s ohledem na další kapitoly – bude směřována pozornost.

Jednotlivé informační systémy měst a obcí zobrazují daný územní celek jako komplex subsystémů, které mohou být dále členěny až na úroveň prvků, dat a mohou mít následující vlastnosti, „tzn. mohou být:

- **otevřené** – s možností doplňování komponent systému od různých dodavatelů,
- **dynamické** – s možností neustálého zlepšování (zejména bezpečnosti),
- **podporované** – s garancí servisu na určitou dobu, vč. podpory českého prostředí,
- **komplexní** - systematicky zabezpečují informacemi veškeré složky řízení a organizace úřadu,
- **kompaktní** – neboli vnitřně propojené. Takovýto systém má požadované vnitřní vazby mezi jednotlivými subsystémy i jednotlivými daty. Má vytvořené vazby jak horizontální, tak vertikální,
- **standardizované** – respektující všeobecně platné technické i datové předpisy; umožňuje realizovat vazby na vnější okolí, zajišťuje kompatibilitu s dalšími systémy,
- **stavebnicové** – jednotlivé softwarové komponenty lze vyměňovat po blocích,

²² SMEJKAL, V. *Informační systémy veřejné správy ČR*. Praha, Oeconomica, 2003, str. 30. ISBN 80-245-0533-9.

- **chráněné** – zejména před zneužitím a poškozením techniky a dat.“²³

Ve skutečnosti se však jedná o kombinaci uvedených vlastností.

Každý informační systém je zaváděn v několika krocích, které jsou nezbytné pro jeho následnou správnou funkci. Postup vývoje IS měst a obcí lze rozdělit do několika kroků. Jedná se především o:

a) Identifikaci potřeby IS, globální formulování potřeb a cílů

- z jakého důvodu je IS požadován, má-li vůbec jeho tvorba smysl.

b) Konkretizace požadavků na IS

- jde především o specifikaci požadavků na systém, zda je v rámci vymezených finančních podmínek realizovatelný atd. Zároveň se vytváří první plán, nastiňují se návrhy řešení apod.

c) Zjišťování současného stavu a analýza poznatků

- dalším krokem v přípravě je vytvoření obecného rámce, tzn. navržení datové základny, architektury systému, zjištění charakteristiky dat zejména z hlediska vzájemné vazby a jejich uživatele. Jedná se o klíčovou fázi vývoje systému, protože chyby vzniklé v analýze se mohou velice prodražit ve chvílích, kde je třeba je odstranit.

d) Hardwarové studie

- z předchozího bodu pak přímo vyplývají požadavky na techniku, která bude IS provozovat.

e) Vlastní vytváření software

- jedná se o druhou klíčovou část celého procesu, kdy je systém naprogramován v příslušném jazyce. Ve většině případů dnes dochází k nákupu software a jeho implementaci

f) Testování a korekce

- jde zejména o tzv. eliminaci prvotních chyb (nevyhovující funkce, změny chování prostředí atd.). Celý projekt je zkušebně realizován.

g) Zavádění IS do praxe

²³ TOTH, P. *Informační systémy státní správy a územní samosprávy*. Praha, VŠE, Fakulta národohospodářská, 1993, str. 17. ISBN 80-7079-855-6

- v této fázi dochází k tvorbě případných manuálů, resp. rad pro uživatele, samotnou distribuci, servisní podporu, školení atd.

h) Údržba a rozvoj

- poslední etapa je často finančně nejnáročnější a to hlavně z hlediska následných aktualizací (a potřebných atestací).

Jednou z rozšířených metod vytvoření a následného zavedení systému v minulosti byl tzv. heuristický přístup neboli také metoda „zdravého selského rozumu“. Výsledkem byl obvykle slovní popis požadavků, dat, příp. vazeb nebo síťového diagramu. Ve skutečnosti existuje mnoho jiných postupů (prostředků softwarového inženýrství), které využívají specializované firmy.

Informační systémy měst a obcí jsou většinou zpracovány formou konkrétního „balíku programů“, které jsou určeny k provozování na určitém typu hardware. Základním požadavkem, který vyplývá ze zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, na municipální informační systém je nutnost přizpůsobit se rozdílným agendám. „Každý IS však může být zpracován různým způsobem – v rámci stanovených legislativních pravidel – v závislosti na pohledu analytika a programátora na daný problém. Takovéto produkty obvykle „stačí“ naplnit daty a systém se může rovnou využívat“. Klasickým případem je vytváření obecních IS, jejichž aplikaci (v různých úrovních kvality) nabízí několik firem. Zde vyvstává zásadní otázka kompatibility. Je totiž nepravděpodobné, že by bylo reálné tuto oblast zcela unifikovat a to zejména z důvodu nemožnosti nařizovat obci, který systém (zda vůbec) zvolit, resp. jak celý systém vytvořit. Navíc každý ze systémů může ještě obsahovat řadu aplikací z produkce různých firem. Nicméně základem celého systému zůstávají registry, ze kterých je dále čerpáno do jednotlivých subsystémů např. ekonomických, zabezpečujících funkci státní správy, vlastní samosprávy apod.²⁴

2.3 Moderní veřejné informační služby

Moderní služby veřejné správy se stávají dostupné prostřednictvím elektronické veřejné správy tzv. e-Governmentu, který změnil principy veřejné správy. „e-Government představuje

²⁴ TOTH, P. *Informační systémy státní správy a územní samosprávy*. Praha, VŠE, Fakulta národohospodářská, 1993, str. 16. ISBN 80-7079-855-6.

transformaci vnitřních a vnějších vztahů veřejné správy pomocí informačních a komunikačních technologií s cílem optimalizovat interní procesy. Výsledkem je pak rychlejší, spolehlivější a levnější poskytování služeb veřejné správy nejširší veřejnosti a zajištění větší otevřenosti veřejné správy ve vztahu ke svým uživatelům. Hlavním cílem e-Governmentu je zvýšení výkonnosti státní správy, které by mělo přispět především ke zjednodušení činností veřejnosti při styku s veřejnou správou. Cestou k dosažení tohoto cíle je podpora činností správních úřadů při plnění úkolů státní správy a samosprávy vytvořením pravidel komunikačního prostředí odpovídajících charakteru a obsahu úloh plněných státními orgány. Tato pravidla podpoří žádanou výměnu informací a budou nutnou podmínkou pro spolupráci jednotlivých informačních systémů ve veřejné správě.²⁵

e-Government, ať už je jeho přesná definice jakákoli, může přinést opravdu nebývalé možnosti i nebývalé úspory a efektivnost, a to na obou stranách pomyslné barikády - jak občanům, tak i státní správě a samosprávě. Stejně tak ale může mít celý e-Government dopady spíše záporné - může být oknem, skrze které se peníze jen tak vyhazují.

Oblast e-Governmentu zaštiťuje celou řadu projektů, které jsou dostupné na internetu. Jedná se zejména o Portál veřejné správy, portál BusinessInfo a projekt Elektronická Vlídna Administrativa (EVA). Dále je potřeba se zmínit o projektech elektronického obchodního rejstříku, aplikaci s přístupem do katastru nemovitostí a informačním systému státní sociální podpory.

Nejznámějším projektem je Portál veřejné správy dostupný na adrese <http://portal.gov.cz>. Vznikl na základě zákona č. 365/2000 Sb., kterým byla Ministerstvu informatiky stanovena povinnost tento portál vytvářet a spravovat. „Cílem projektu je vytvoření virtuálního úřadu na bázi elektronické veřejné správy, tzv. e-Governmentu.“ Portál je základním vstupním místem pro využívání elektronických služeb veřejné správy občany. Jedná se tedy o elektronickou bránu do veřejné správy. Hlavním smyslem portálu je usnadnit občanům a firmám orientaci a

²⁵ *Archiv stránek bývalého Ministerstva informatiky*, [online] 2008 [cit. 20. 1. 2008]. Dostupné z WWW: <http://www.mvcr.cz/micr/egovernment/default.htm>

komunikaci s úřady veřejné správy. Portál veřejné správy lze rozdělit do dvou částí - informační a transakční.²⁶

V informační části portálu se nachází novinky z veřejné správy a ze samotného portálu. Dále jsou zde k dispozici obecné informace o České republice a konkrétnější informace v rubrikách *adresář, zákony a životní situace*.²⁷

Transakční část slouží k elektronické komunikaci mezi občany resp. firmami s orgány veřejné správy, ale i ke komunikaci v rámci veřejné správy (mezi jednotlivými úřady). Hlavním cílem transakční části je umožnit vyřízení co nejširšího okruhu agend elektronickou cestou, kdy občan nebo firma nemusí podávat klasické papírové formuláře či výkazy, ale mohou tyto informace předávat orgánům veřejné správy elektronickou cestou.

Pro potřeby Portálu veřejné správy je možno využít informací a dat z portálu BusinessInfo,²⁸ který byl realizován v rámci Akčního plánu Státní informační politiky pod záštitou Ministerstva průmyslu a obchodu ČR. Služby podobné portálu veřejné správy (zejména v oblasti řešení životních situací) nabízí projekt Elektronické Vlídne Administrativy, tzv. EVA,²⁹ která zdarma poskytuje informace nejen občanům, ale také pracovníkům různých úřadů.

„V rámci aktivit ostatních institucí veřejné správy byly realizovány např. projekt obchodního rejstříku, který je volně jako veřejná listina k dispozici na stránkách Ministerstva spravedlnosti ČR.³⁰ Ke zlepšení informací o veřejné správě slouží také informační systém státní sociální podpory pro pomoc občanům při žádosti o sociální příspěvky. V rámci aplikace je k dispozici online nástroj na výpočet životního minima.³¹ Rozsáhlou aplikací související s veřejným přístupem ke katastru nemovitostí je web realizace informačního systému

²⁶ SMEJKAL, V. *Informační systémy veřejné správy ČR*. Praha, Oeconomica, 2003, str. 48. ISBN 80-245-0533-9.

²⁷ Sekce životních situací obsahuje návody postupů při řešení jednotlivých událostí vyžadující komunikaci veřejnosti s veřejnou správou.

²⁸ BusinessInfo – Integrovaný systém pro podnikání a export dostupný z WWW: <http://www.businessinfo.cz>

²⁹ *Elektronická vlídná administrativa*, [online] 2008 [cit. 20. 1. 2008]. Dostupná z WWW: <http://www.naseeva.cz>

³⁰ *Oficiální server českého soudnictví*, [online] 2008 [cit. 20. 1. 2008]. Dostupný z WWW: <http://www.justice.cz>

³¹ *Oficiální server ministerstva práce a sociálních věcí*, [online] 2008 [cit. 20. 1. 2008]. Dostupný z WWW: <http://www.mpsv.cz>

s přímým přístupem k informacím o libovolné parcele na území ČR, která byla vytvořena v gesci Českého úřadu zeměměřičského a katastrálního.³² Tento systém umožňuje prohlížení uložených údajů, ale také obsahuje tarifikační systém pro spolupráci s dalšími podnikatelskými subjekty. Pro orgány veřejné správy jsou data potřebná pro jejich výkon poskytována bezplatně.³³

Také Ministerstvo vnitra má stanoveny priority v oblasti ICT, resp. e-Governmentu. Jedná se o čtyři hlavní oblasti³⁴ vč. představitele e-Governmentu tzv. eGona. Na počátku roku 2008 byly tyto priority aktualizovány. Při bližším srovnání srovnáním lze zjistit, že z původně deklarovaných priorit vypadla zmínka o problematice registrů a o zákoně o e-Governmentu. Další novinkou je několik nových oblastí (e-Sbírka, e-Legislativa, e-Občanka).

³² *Oficiální stránky státní správy zeměměřictví a katastru*, [online] 2008 [cit. 20. 1. 2008]. Dostupné z WWW: <http://www.cuzk.cz>

³³ HALÁSEK, D. *Veřejná ekonomika*. 2. vydání, přepracované. Opava: OPTYS, 2007, str. 189-190. ISBN 80-85819-60-0

³⁴ Jedná se o: CzechPoint - univerzální kontaktní místo, Komunikační infrastruktura veřejné správy, eGovernment act, Základní registry veřejné správy.

3 Analýza současného využití informačního systému na Městském úřadu v Krnově

3.1 Analýza Městského úřadu v Krnově

Městský úřad v Krnově se sídlem v samém centru města tvoří v současné době (2008) starostka, místostarostové a tajemník Městského úřadu (dále jen MěÚ). Svou činnost zde vykonává devět odborů (regionálního rozvoje, ekonomiky a financí, školství kultury a sportu, dopravy a silničního hospodářství, sociální, správní, správy majetku města, životního prostředí a odbor informatiky), které se dále člení na jednotlivá oddělení, a která mohou být pověřena výkonem státní správy i samosprávy.³⁵ Dále spadá do gesce MěÚ Městská policie a Živnostenský úřad.

Do následujících tabulek 3.1 a 3.2 byly a zařazeny nejvýznamnější odbory a jejich agenda. Tabulka 3.1 se týká oblastí MěÚ, které souvisí zejména s finanční stránkou činnosti.

Tab. 3.1 – Členění městského úřadu – finanční oblast

Odbor	Oddělení	Činnosti/agenda
Regionální rozvoj	Stavební úřad	vyřizování agendy stavebního úřadu (územní, stavební, kolaudační řízení a ostatní dle stavebního zákona)
	Investice	výkon všech činností souvisejících s investiční výstavbou města, rozborů hospodaření, ekonomika, realizace investičních akcí města
	Územní plánování	pořizování plánů pro obce ve správním obvodu obce s rozšířenou působností, územně plánovací informace, koordinovaná stanoviska
	Evropské projekty	koordinace evropských projektů v rámci MěÚ
Ekonomika a finance	Rozpočty, daně a poplatky	zpracování rozpočtu, likvidace zahraničních cestovních příkazů, správa včetně vymáhání místních poplatků ze psů a z ubytovací kapacity, evidence a vymáhání poplatků za zábor veřejného prostranství a za znečištění ovzduší
	Účetnictví	účetní práce, vedení knihy došlých faktur včetně úhrad, evidence inventarizace majetku města evidence kaucí, evidence prodaného hmotného majetku /budovy, byty, pozemky/, sledování úhrad půjček
	Vymáhání pohledávek	vymáhání nedoplateků, evidence a vymáhání pokut za dopravní přestupky, vymáhání pokut uložených městskou policií, odbory MěÚ a přestupkovou komisí

Zdroj: Internetové stránky města Krnova, 2008, vlastní zpracování

³⁵ V příloze č. 6 se nacházejí podrobnější informace o městě. V příloze č. 7 je znázorněna pozice dalších orgánů města – Rady a Zastupitelstva.

Tabulka 3.2 se zaměřuje životní situace občana a odbory, které tuto agendu řeší. Jedná se o odbory sociální, správní a majetku města, školství a kultury.

Tab. 3.2 – Členění městského úřadu – správní oblast

Školství, kultura a sport	Školství	organizace školských zařízení, zápis, úlevy na školném
	Kultura a sport	organizace kulturních a sportovních akcí, komplexní zaštitění kulturních a sportovních aktivit ve městě
Odbor sociální	Pomoci v hmotné nouzi	sociální práce, dávky hmotné nouze, terénní práce, výkon opatrovnictví,
	Sociálně-právní ochrana dětí a rodiny	náhradní rodinná výchova, sociální práce, kurátoři mládeže
	Služby a sociální pomoc	příspěvek na péči, příspěvek na provoz motorového vozidla, mimořádné výhody pro těžce postižené občany, jednorázové příspěvky na opatření zvláštních pomůcek, příspěvek na zakoupení, celkovou opravu a zvláštní úpravu motorového vozidla, příspěvek na úpravu bytu, administrativa na úseku pečovatelské služby, uzavírání smluv s klienty pečovatelské služby
Odbor správní	Vnitřní správa	podatelna, informační kancelář, pokladna
	Matrika	matrika, občanské průkazy, cestovní doklady, evidence obyvatel
	Požární ochrana	požární ochrana, bezpečnost, krizové řízení, požární represe, obecně prospěšné práce
	Přestupky	přijímání návrhů na projednávání přestupků, projednávání přestupků a evidence s výjimkou dopravních přestupků, vybírání správních poplatků za fotokopie, pořizované z přestupkových spisů, poskytování informací státu v souvislosti s přestupkovým řízením, součinnost s Policií ČR při zajištění nezúčastněné osoby, spolupůsobení s notářem při zajištění dědictví
Správa majetku města	Pronájmy a prodeje	správa komunikací a chodníků, vyjádření k užívání městských pozemků, pronájmy pozemků k nepodnikatelským účelům (zahrádky, zastavěné pozemky – garáže, zahradní chatky), reklamní zařízení na objektech v majetku města, stanoviště ke kácení stromů na městských pozemcích, nabývání majetku do vlastnictví města atd.
	Správa bytů a nebytových prostor	koordinace správy bytů a nebytových prostor, zastupování města při výběrových řízeních na stavební práce související s opravami bytového fondu a nebytových prostor, stavební dozor investora, řešení stížností, hospodaření s teplem, teplou vodou a plynem, dozor nad ubytovnami v majetku města, kontrola užívání bytů, přebírání a předávání bytů v domech s pečovatelskou službou, vystavování nájemních smluv v městských bytech, evidence bydlících v bytech, platby nájemného, vyúčtování služeb spojených s užíváním městských bytů atd.

Zdroj: Internetové stránky města Krnova, 2008, vlastní zpracování

3.2 Informační systém Městského úřadu v Krnově

Základním dokumentem vymezujícím Informační systém města Krnova (dále jen ISMK) je Informační strategie Městského úřadu Krnov, která vznikla již v roce 2003. Smyslem tohoto

dokumentu, který je pravidelně aktualizován (každé dva roky), je vyjádřit strategii Zastupitelstva města při budování informačního systému - ISMK. Tímto je rovněž deklarován význam, který přikládá novým informačním a komunikačním technologiím a jejich vlivu na společnost. Jejím obsahem je rovněž přehled závazné legislativy viz tab. 3.3, která je doplňována o aktuální znění vyhlášek nahrazující zrušené standardy.

Dokument zároveň vyjadřuje záměry a priority v politice Zastupitelstva města pro oblast informatiky, informačních a komunikačních technologií.

3.2.1 Východiska ISMK

ISMK je funkčním komplexem jednotlivých informačních systémů provozovaných státní správou a samosprávou. Jedná se o informační systémy, které mají přímý vliv na fungování města nebo přímo fungování města zabezpečují. Jednotnost spočívá ve stejném řešení konkrétních úkolů v různých oblastech a lokalitách.

Tab. 3.3 – Přehled závazné legislativy pro ISMK

Zákony	
	zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy,
	zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení),
	zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím,
	zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů,
	zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon),
	zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu),
Nařízení vlády	
	nařízení vlády, kterým se provádí zákon č. 227/2000 Sb.,
Vyhlášky	
	vyhláška Úřadu pro ochranu osobních údajů č. 366/2001 Sb., o upřesnění podmínek stanovených v § 6 a 17 zákona o elektronickém podpisu a upřesnění požadavků na nástroje elektronického podpisu.

Zdroj: Informační strategie města Krnova, 2008, vlastní zpracování

Dalšími použitými dokumenty při vývoji ISMK jsou: Organizační řád a struktura Městského úřadu Krnov. Projektová dokumentace strukturovaného kabelového rozvodu v budovách MěÚ, Evidence hardwarového vybavení MěÚ, Evidence softwarového vybavení MěÚ, Koncepce komplexní informatizace krajských úřadů, Rámcové programy rozvoje výzkumu a

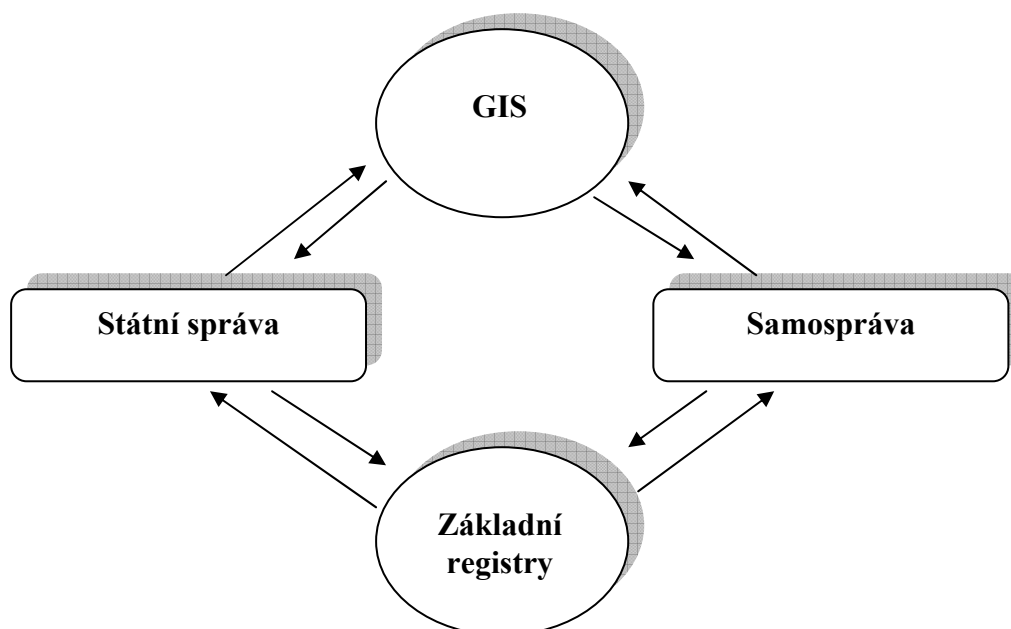
technologií v Evropské unii a také státní informační politiku (v současné době eČesko 2006). V rámci státní informační politiky se města Krnova dotýká zejména rozvoj elektronických služeb. Některé ideje jsou již naplněny a ISMK může např. využívat pro svou potřebu data ze všech základních registrů veřejné správy a dostupná je též většina číselníků k standardním datovým prvkům.

Jedním z klíčových činností je jednotné řízení celého systému. Požadavek jednotného řízení znamená koordinovaným přístupem zamezit odlišnému postupu při řešení stejných úkolů v různých lokalitách nebo v různých oblastech fungování města (a jeho odborech).

3.2.2 Charakteristika ISMK

V současné době neexistuje způsob, dle kterého bychom mohli vytvořit univerzální IS měst a obcí. Při jeho tvorbě jsou většinou brána v potaz specifika města. Jedná se např. o velikost města, historické pozadí, zaměření průmyslu apod. Stejně se postupovalo také v Krnově, resp. na MěÚ v Krnově. Vývoj probíhal v několika etapách, ve kterých byly uskutečňovány rozборы vhodnosti a přiměřenosti daného řešení. ISMK lze rozčlenit do několika úrovní (systém obsahuje vlastní informační databáze – vlastní faktografickou a textovou databázi) viz obr. 3.1:³⁶

Obr. 3.1 – Znázornění toku dat a informací v rámci ISMK

Zdroj: vlastní zpracování, 2008

³⁶ Podrobněji viz příloha č. 8 – Grafické znázornění Informačního systému města Krnov

1. úroveň: jádro systému je tvořeno registry, které obsahují základní údaje o obyvatelích, pozemcích, nemovitostech, právnických a fyzických osobách.
2. úroveň je tvořena subsystémy, z nichž dva jsou prioritní (státní správa a samospráva):
 - a) *Subsystém státní správy* - obsahuje soubory informací, které městský úřad využívá pro činnost jemu svěřenou z důvodu decentralizace státní správy. Jedná se zejména Stavební úřad, Živnostenský úřad, matriku, přestupky, životní prostředí, sociální agendu, volební agendu a evidenci živností.
 - b) *Subsystémy samosprávy*, které jsou velmi obtížně oddělitelné od státní správy. Důvodem je nejednoznačné oddělení státoprávních úkonů od úkonů samosprávních v praxi. Nicméně v rámci ISMK zahrnují vnější vztahy, památky, pronájmy, prodeje, poplatky, majetek, regionální rozvoj a Městskou policii.
 - c) Dalším velmi důležitým subsystémem je GIS, neboli Geografický informační systém dostupný z webových stránek města (<http://www.krnov.cz>). GIS obsahuje letecké snímky, komplexní zmapování města, katastrální mapy atd. Ze systému GIS čerpají data rovněž přilehlé obce, občané i soukromé subjekty. Pod pojmem GIS si můžete představit mapy v počítači. Jednotlivé mapy pomáhají orientovat se snáze na zvoleném území. GIS poskytuje ukazatele a data, na jejichž základě mohou být plánovány nové investice do výstavby infrastruktury, zkvalitnění životního prostředí nebo rozvoj v oblasti sociálně – ekonomické.
 - d) Poněkud na okraji je zařazen kancelářský subsystém vč. právního subsystému ASPI a systému VITA. Kancelářský subsystém obsahuje programové aplikace na podporu administrativy (kancelářské balíky programů obsahující textové editory, diáře, elektronickou poštu atd.). Nedílnou součástí je jeho ekonomická část, která zajišťuje chod městského úřadu (mzdy, personalistika, poplatky, došlé faktury, rozpočet, účetnictví atd.).

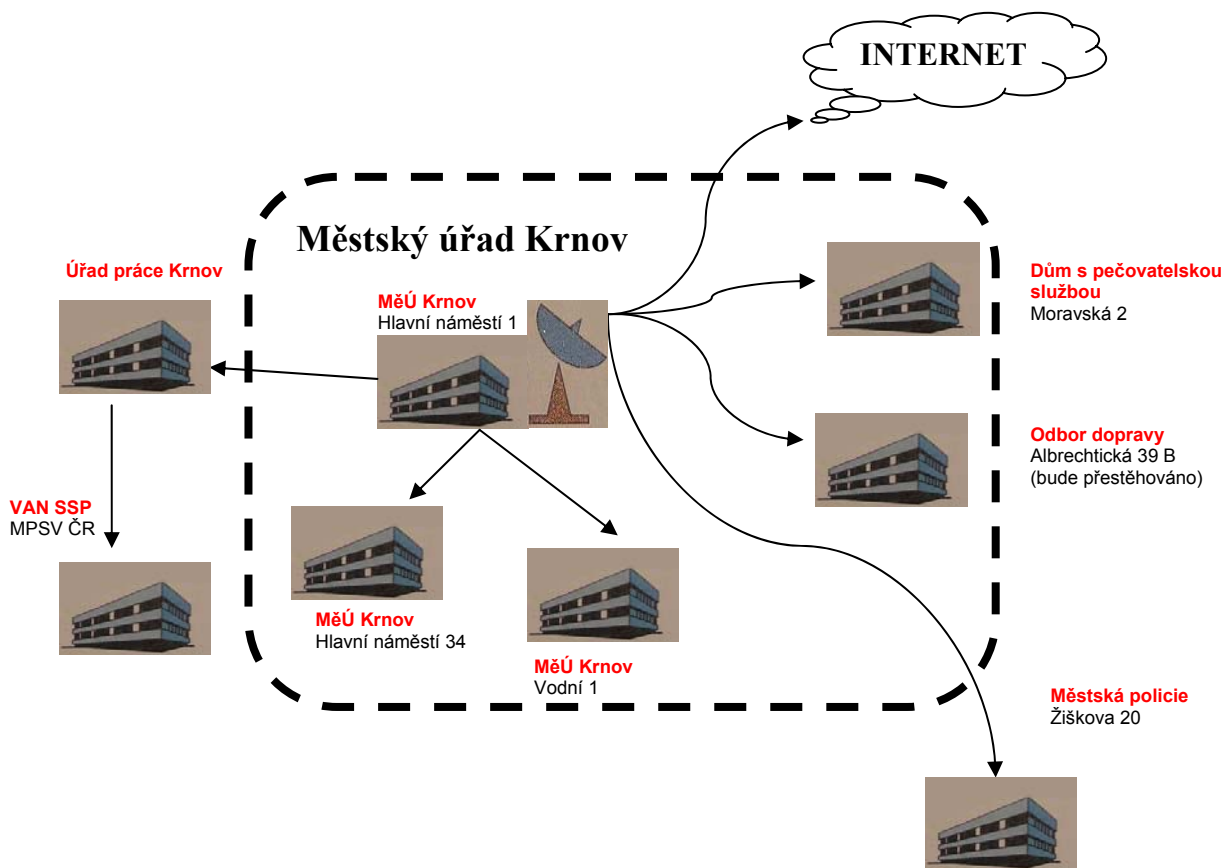
Všechny subsystémy mají vazbu na jádro systému – registry (např. registr obyvatel – subsystém poplatků). Vazby jsou zajišťovány pomocí primárních klíčů, jejichž zavedení vede k odstranění duplicitních hodnot. Celý systém je napojen na vnější prostředí viz další kapitoly.

Je třeba si uvědomit, že využití ISMK je dlouhodobé a tedy velmi náročné na správu, aktualizaci a celkové zavádění. Je vhodné rovněž říci, že ISMK nepředstavuje řešení problémů MěÚ, pouze slouží k usnadnění, zefektivnění a zrychlení práce úředníků a také ke zkvalitnění rozhodovacího procesu – ať už z pohledu vedení města, tak ze strany potenciálních investorů, od čehož se odvíjejí další příjmy města a životní úroveň obyvatel.

3.2.3 Technický popis ISMK – výchozí stav informačního systému z pohledu informatiky

Městský úřad prošel v rámci reformy veřejné správy také „reformou“ informačního systému, ve kterém jsou nyní všechny důležité systémy implementovány a provozovány. ISMK je v současné době provozován v 6-ti budovách MěÚ (viz obr. 3.2) s následujícími technickými parametry:

Obr. 3.2 – ISMK – rozdělení budov

Zdroj: Interní materiály MěÚ - vlastní zpracování, 2008

a) „Kabelové rozvody a aktivní prvky

Všechny budovy jsou vybaveny strukturovanými kabelovými rozvody kategorie 5e (100 Mb/s) v současné době s dostatečným počtem přípojek. V centrální budově –

Hlavní náměstí 1 – je rozmístěno pět aktivních prvků s rychlostí 10/100 Mb/s a dva s rychlostí 1000 Mb/s. V ostatních budovách je vždy po jednom aktivním prvku 10/100 Mb/s. Tři budovy jsou mezi sebou navzájem propojeny optickým kabelem 100 Mb/s. Zbývající jsou připojeny bezdrátovým spojením 11 Mb/s. Poskytovatelem internetového připojení je společnost ha-vel internet s.r.o.

b) Sítě LAN

Všechny budovy jsou propojeny do jediné počítačové sítě LAN a jsou provozovány na protokolech TCP/IP a IPX/SPX. IP adresy jednotlivých (kromě speciálních zařízení) přiděluje DHCP server.³⁷

c) Hlasová komunikace

Tři budovy MěÚ jsou připojeny na telefonní ústřednu Siemens, zbývající tři používají vlastní telefonické linky.

d) Servery

Všechny servery jsou umístěny v centrální budově ve speciální místnosti (serverovna), ve které je nainstalována klimatizační jednotka a zabezpečovací zařízení. Servery jsou rozděleny do tří oblastí – souborová, databázová a tzv. proxy server.

e) Koncová pracoviště

Do ISMK je zapojeno cca 175 koncových pracovišť (stanic). Dominantním operačním systémem je Microsoft Windows XP. Minoritní část tvoří Microsoft Windows Vista, která však, zejména z důvodu kompatibility, nebude dále do systému zapojena. Jako kancelářský systém se používá 602Suite fy Software 602, resp. sada Microsoft Office.

Technické parametry i vybavení pracovních stanic v některých případech neodpovídají potřebám uživatelů a bude nutné přistoupit k jejich inovaci, což si vyžádá nemalé finanční prostředky.

K zajištění všech významných činností MěÚ jsou k dispozici prostředky ICT, ale některá pracoviště stále postrádají potřebné periferní zařízení typu tiskáren, resp.

³⁷ Informační strategie Městského úřadu Krnov, verze 1.00 – str. 10

velkokapacitních tiskáren, či speciálních podpůrných nástrojů (scannerů, frankovacích strojů apod.).

f) Softwarové vybavení

Oblast programového vybavení je zachycen v rámci interních dokumentů MěÚ, tzn. v rámci Seznamu používaného software MěÚ (tyto nebyly pro diplomovou práci poskytnuty).

Vzhledem k šíři zpracovávané agendy vykonávané veřejné správy, byla pro ISMK typická určitá roztrůšřenost³⁸. V ISMK byl tento stav způsoben zejména tím, že se do celkového systému dostávaly jednotlivá programová vybavení několika nezávislými cestami:

- vlastní pořizování programového vybavení,
- dodávky softwaru pro výkon státní správy z centrálních orgánů státní správy,
- delimitace programového vybavení spolu s agendou zrušeného okresního úřadu.

Od roku 2005 je však výhradně nasazováno aplikační programové vybavení, které již může v mnohých aspektech uspokojit současné uživatelské požadavky a výrazně přispět k podpoře výkonu činností i řízení úřadu. Nedostatky lze však spatřovat v oblasti řízení administrativy a zpracování dokumentů (systém řízení dokumentů).

3.2.4 Zajištění ISMK

Zajištění bezpečnosti ISMK vychází z aktuální Bezpečnostní politiky, která byla připravena ve spolupráci se společností Equica, a. s. Bezpečnostní politika obsahuje 10 základních oblastí, které jsou rozpracovány do jednotlivých cílů, jež byly stanoveny MěÚ jako prioritní při zajištění informační bezpečnosti veřejné správy realizované Městským úřadem Krnov. S ohledem na důvěrnost informací zde cíle ani oblasti nebudou podrobněji popsány.

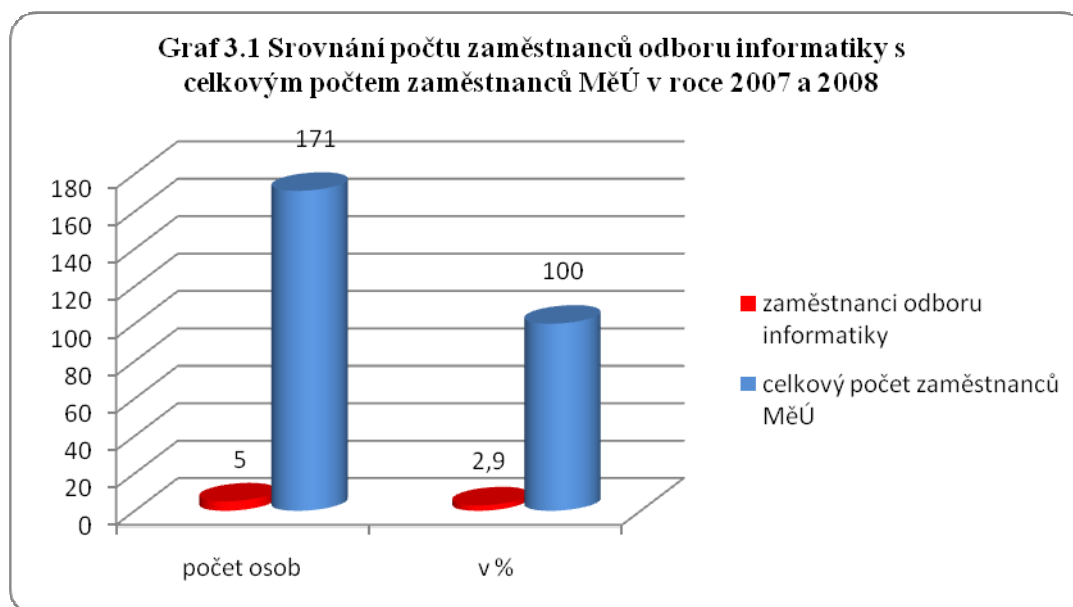
Každý z cílů se dotýká určité oblasti bezpečnosti definované bezpečnostní normou BS 7799 a je konkretizován požadavky, na které reagují konkrétní opatření. Realizace navržených

³⁸ V minulosti se v rámci ISMK prolínaly moderně koncipované systémy na platformě KLIENT/SERVER a zastaralé, lokálně provozované aplikace na jednovrstvé architektuře FILE/SERVER.

bezpečnostních opatření je základním stavebním kamenem dalšího zavádění systému řízení bezpečnosti informací MěÚ Krnov.³⁹

Každá obec s rozšířenou působností, kterou je i Krnov, musí řešit problém zvládnutí velmi širokého spektra samosprávných i svěřených činností. Proto také řeší otázku míry podpory, kterou může prostřednictvím ICT zajistit. ISMK patří díky širokému spektru činností a rozsáhlé datové základně ke složitým mechanismům (zpracování strukturovaných informací, textových dokumentů i geografických dat), s využitím rozmanitých prostředků ICT. Pro různé oblasti je nutno použít odlišné technologie.

Z celkového počtu 171 zaměstnanců MěÚ se na zajištění bezproblémového chodu ISMK podílí pět osob (k 29. 2. 2008 – stav nezměněn od 1. 1. 2007 – viz graf 3.1), v rámci samostatného útvaru – odboru informatiky. Celkové náklady znázorňuje graf 3.2 a tab. 3.4.

Zdroj: Městský úřad Krnov – vlastní zpracování, 2008

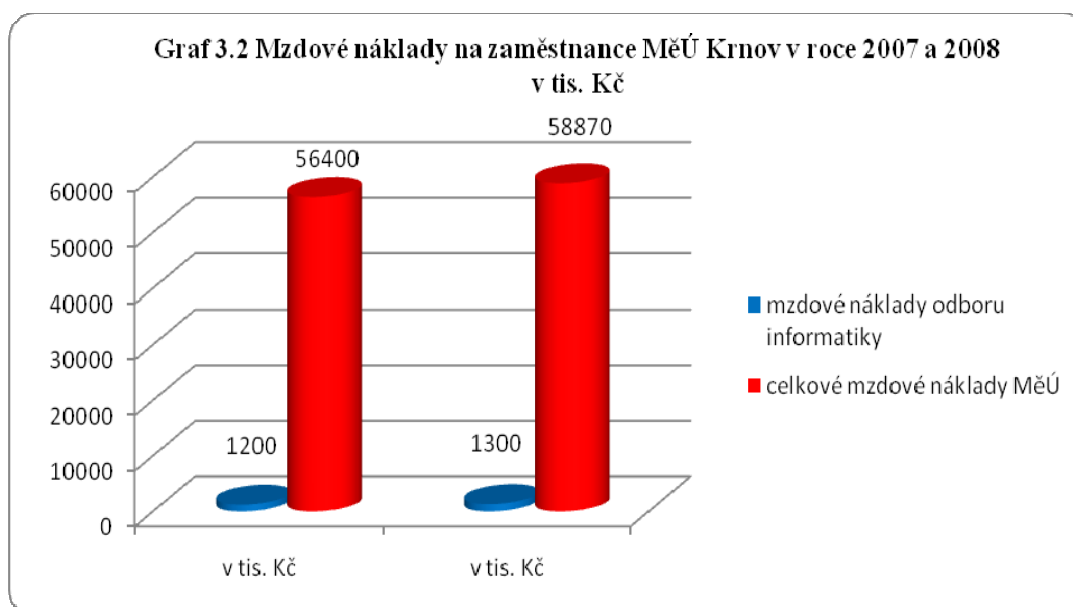
³⁹ Norma BS 7799 Informační technologie - Soubor postupů pro management bezpečnosti informací byla připravena British Standards Institution. Tato norma byla schválena společnou technickou komisí ISO/IEC JTC 1 a souběžně schválena národními orgány ISO a IEC. Norma byla převzata do souboru norem ČSN překladem pod označením ČSN ISO/IEC 17799.

Další normou, která vychází z BS 7799 je ČSN BS 7799-2 Systém řízení bezpečnosti informací - Specifikace s návodem pro použití. Tato norma je určena pro podnikové manažery a jejich zaměstnance, aby poskytla model pro zavedení a správu efektivního systému řízení bezpečnosti informací. norma je propojena s normami ČSN EN ISO 9001:2001 a ČSN EN ISO 14001:1997 tak, aby bylo podpořeno jejich konzistentní a jednotné zavedení a provoz.

Tab. 3.4 – Mzdové náklady na zaměstnance MěÚ Krnov v roce 2007 a 2008

	2007		2008*	
	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %
Mzdové náklady odboru informatiky	1200	2,12	1300	2,20
Celkové mzdové náklady	56400	100	58870	100

Zdroj: Městský úřad Krnov – vlastní zpracování, 2008 (*v roce 2008 se jedná o předpoklad – konečné náklady budou známy k 31. 12. 2008)

Zdroj: Městský úřad Krnov – vlastní zpracování, 2008

I přes potřebné technické a programové vybavení, které umožňuje efektivní správu ISMK se všemi nároky na ni kladenou tzn. bezpečnost, snadnost administrace, správu koncových zařízení, poskytování podpory pracovníkům jednotlivých odborů, jsou informatici MěÚ značně vytíženi. Stále se zvyšující množství využívaného hardware a software není (a ani by to nebylo vhodné) doprovázeno zvyšujícím se počtem pracovníků odboru informatiky. Je tedy využíváno formy outsourcingu, která je „zatím“ levnější.

Pro potřeby náhledu na činnosti spojené se správou ISMK je – kromě základního popisu činností v organizačním řádu MěÚ – zpracován i podrobnější popis činností úkonů, které pro chod ISMK musejí zaměstnanci oddělení zajistit.

3.2.5 Financování rozvoje ISMK

Pro plánování způsobu a rozsahu financování je vypracován rámcový finanční plán na období pěti let, který je aktualizován každé dva roky (v roce 2008 bude připraven nový). Finanční plán tvoří součást celkové strategie v oblasti ISMK. Jsou zde definovány oblasti, do kterých budou vloženy finanční prostředky z rozpočtu města. Jedná se o následující oblasti:

- provoz a údržba používaných zařízení ICT,
- nákup ICT v rámci pravidelného procesu obnovení techniky a programového vybavení, které je zastaralé, resp. na hranici životnosti,
- rozšiřování programového vybavení, rozvoj ISMK v rámci plánovaného rozšiřování agend informačním systémem.

Financování rozvoje ISMK je konkretizováno a finalizováno každoročně sestavením rozpočtu města, který obsahuje roční finanční rámec pro rozvoj ISMK na následující kalendářní rok. Zjednodušeně lze tedy říci, že ISMK je financován pouze z rozpočtu města a stanovené prostředky lze rozdělit do dvou oblastí:

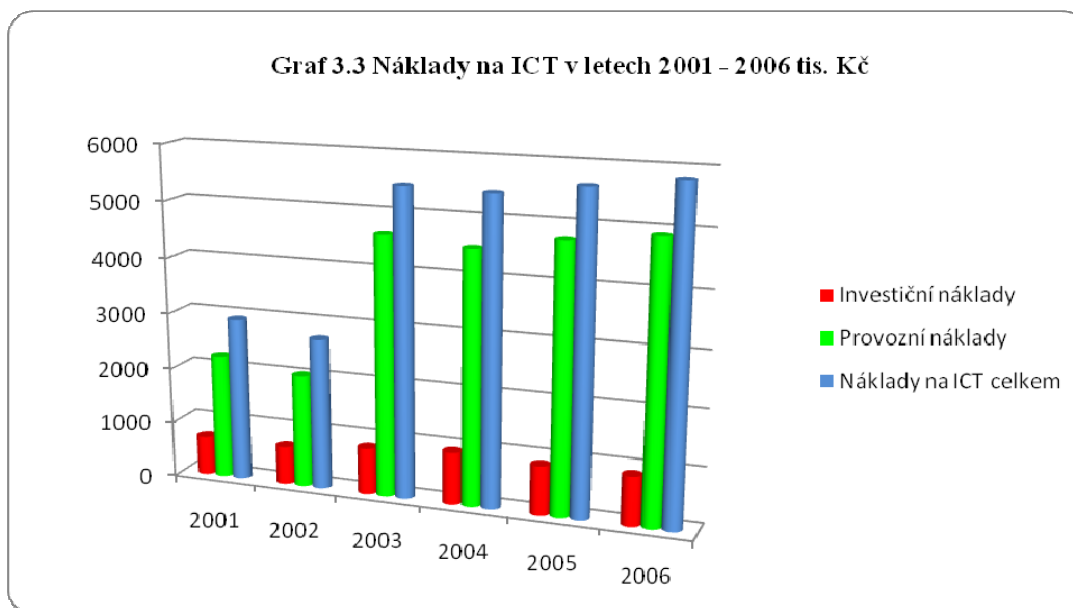
- a) *provozní prostředky* (pevně dané odboru informatiky na základě rozhodnutí Rady a Zastupitelstva města),
- b) *projektové prostředky* (převážně investice – stojící mimo rozpočet odboru informatiky).

V provozní části jsou výdaje financovány stanovenou částkou z rozpočtu města viz tab. 3.5. Dále je znázorněn graf, který upřesňuje náklady na ICT v letech 2001 – 2006 (graf 3.3 – aktuální informace za rok 2007 nejsou doposud k dispozici).

Tab. 3.5 – Celkové výdaje odboru informatiky na informační technologie

(v tis. Kč)	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Provozní náklady	2 234	2 027	4 645	4 507	4 756	4 930
Investiční náklady	693	677	826	930	880	890
Náklady na ICT celkem	2 927	2 704	5 471	5 437	5 636	5 820
Celkový rozpočet města	390 413	456 145	578 387	657 040	533 693	576 052
Podíl výdajů na ICT z rozpočtu města v %	0,75 %	0,59 %	0,94 %	0,82 %	1,05 %	1,01 %

Zdroj: interní materiály MěÚ – vlastní zpracování, 2008

Zdroj: Městský úřad Krnov – vlastní zpracování, 2008

Výše uvedené náklady se zdají být poněkud vysoké. Pokud si ale uvědomíme finanční náročnost zejména softwaru a jeho následné obsluhy, je třeba konstatovat, že náklady jsou přiměřené. Jejich růst byl zapříčiněn zvyšujícím se počtem pracovních stanic a celkovým počtem uživatelů ISMK.

3.2.6 Charakteristika investičních výdajů Městského úřadu Krnov na podporu informačního systému v letech 2004 – 2009

V rámci investičních výdajů bylo od roku 2004 realizováno několik dílčích projektů ISMK, plánovaných na krátkodobé (1 rok) až střednědobé období do 3 – 5 let. Pro tuto práci byly vybrány ty nejpodstatnější.

Nejvýznamnější investicí se stala implementace **geografického informačního systému** do ISMK. Projekt byl započat v roce 2004 a bude pokračovat až do roku 2009. Celkové náklady jsou vyčísleny přibližně na 5 000 000,- Kč. V roce 2008 je počítáno s investicí přibližně 600 000,- Kč.

Dalším projektem, kterým byla naplněna povinnost zákona č. 227/2000 Sb., bylo vytvoření **elektronické podatelny**. Na základě výběrového řízení bylo v roce 2004 ve spolupráci se systémovým integrátorem (System Servis, s.r.o.) zvoleno řešení, jehož výsledek –

elektronická podatelna – je v současné době dostupný z oficiálních stránek města Krnova. Celkové náklady byly vyčísleny na 100 000,- Kč.

Pro zajištění bezproblémové činnosti ISMK byly v roce 2004, resp. 2005 schváleny tři projekty v celkové výši 850 000,- Kč. Jednalo se o **vytvoření specializovaného zálohovacího pracoviště**, jehož výsledkem je implementace dostatečně kapacitního a výkonného zálohovacího zařízení podporovaného specializovaným zálohovacím programovým systémem, který umožňuje automatizované zálohování důležitých dat v systému a vedl by k výraznému zvýšení bezpečnosti a úrovně ochrany dat. Řešením bylo nasazení tzv. Storageboxu s výměnným zásobníkem magneticko-páskových médií a programového vybavení – Veritas Backup Exec. Druhým projektem bylo **pořízení a začlenění nového síťového serveru s funkcí primárního řadiče domény a souborového serveru**. Výsledkem je implementace dostatečně kapacitního a výkonného zálohovacího zařízení podporovaného specializovaným zálohovacím programovým systémem, který umožňuje automatizované zálohování důležitých dat v systému, a který vede k výraznému zvýšení bezpečnosti a úrovně ochrany dat. Posledním projektem tohoto období byl **nákup a implementace modulu žaloby a exekuce – informační systém VITA**. Cílem bylo rozšíření programové podpory modulárním informačním systémem VITA o podporu agendy evidence žalob a exekucí

Až do roku 2009 a pravděpodobně i dále budou probíhat poslední dva projekty, kterými jsou **připojení a zasítování detašovaných pracovišť a rozšíření počtu licencí kancelářského programového balíku Microsoft Office, resp. Microsoft Windows**. U prvního se náklady – ve velmi hrubém odhadu – pohybují v řádu 10 000 000,- Kč; u druhého přibližně ve výši 1 500 000,- Kč. Hlavními cíli je připojení detašovaných pracovišť k technologické soustavě informačního systému v hlavní budově MěÚ a realizace subsystémů lokálních strukturovaných rozvodů na detašovaných pracovištích, resp. rozšíření možností používání standardního kancelářského programového vybavení na dalších pracovištích MěÚ prostřednictvím nákupu licenčního balíku kancelářského softwaru Microsoft Office a operačního systému Microsoft Windows.

Tab. 3.6 – Přehled investičních výdajů Městského úřadu Krnov na podporu informačního systému v letech 2004 – 2009

Název projektu	Rozšíření počtu licencí Microsoft Office	Implementace GIS	Elektronická podatelna	Vytvoření zálohovacího pracoviště	Pořízení a začlenění nového síťového serveru	Připojení a zasíťování detašovaných pracovišť	Nákup a implementace modulu žaloby a exekuce
Přibližný termín realizace	průběžně	2004 - 2009	2004	2005	2004	2004 – 2009	2004 - 2005
Finanční náklady v Kč	cca 1 500 000,-	5 000 000,-	100 000,-	300 000,-	500 000,-	10 000 000,-	1 500 000,-

Zdroj: Interní informace MěÚ – vlastní zpracování, 2008

3.2.7 Komunikace s veřejností

Pro vytvoření kvalitní komunikace na městském úřadu bylo nutné vymezit základní priority komunikace s veřejností s vymezením cílových skupin. Základní komunikační kanály byly rozčleněny do dvou skupin na *tradiční* (dopisy, telefon, periodika, zpravodaje, informační letáky a úřední desku) a *moderní* (webové stránky, infokiosky, e-mail – zveřejněné e-mailové adresy, informační centra, zprávy sms atd.). Oběh dokumentů, které přicházejí od občanů je v rámci MěÚ řešen jak ve formě papírové dokumentace, tak elektronicky. Vedení odboru informatiky sledovalo v letech 2006 a 2007 četnost jejich využití. Výsledkem je zvyšující se procento využití moderních forem komunikace na úkor forem tradičních, i přesto byla v závěru roku 2007 patrná naprostá rovnocennost obou zmíněných způsobů. Důvodem je zejména využití moderních forem komunikace mladší generací a naopak tradičních forem komunikace ze strany starších občanů. Vyšší množství papírové dokumentace je dále vyžadováno u zasedání Zastupitelstva a Rady města. Oběh dokumentů v papírové podobě je podřízen standardním normám pro práci s dokumentací uvnitř organizace.

Současné řešení moderních metod v Krnově nabízí občanům komunikaci zejména prostřednictvím www aplikace Městského úřadu Krnov⁴⁰, které slouží především k přenosu informací o městě a informací o činnosti MěÚ. V roce 2007 bylo toto rozhraní oceněno ministrem vnitra jako Objev roku. Oceněna byla zejména logická struktura poskytovaných informací a zaměření se na možné životní situace občana. Dalšími možnostmi komunikace je

⁴⁰ Oficiální internetové stránky města Krnova, [online] 2008 [cit. 21. 1. 2008]. Dostupné z WWW: <http://www.krnov.cz>

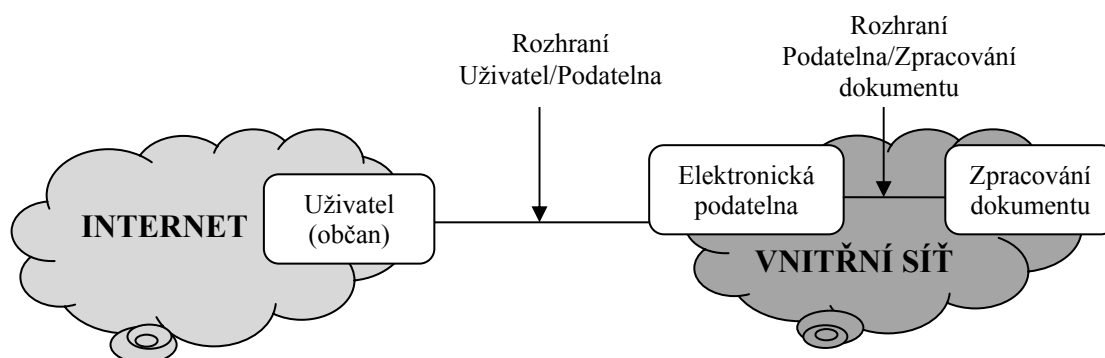
již dříve zmíněný CzechPOINT (umístěný v hlavní budově MěÚ), prostřednictvím kterého může občan získat výpisy z registrů⁴¹ a infokiosky, které poskytují podobné informace jako www rozhraní. Informační kiosky jsou umístěny v Informačním centru, v budově MěÚ a na Hlavním vlakovém nádraží v Krnově. Problémem je však zneužívání (resp. vandalismus některých občanů) těchto kiosků a dále trvalé připojení k internetu. O zvýšení jejich počtu se proto neuvažuje.

Možnosti přímých datových vstupů přes definovaná rozhraní a přístupů do jednotlivých informačních systémů (kromě GIS) současný ISMK nepodporuje. Důvodem je hlavně nedokonalost legislativy ČR, která toto nedovoluje. Výjimku tvoří formuláře, které zde jsou k dispozici ke stažení a předběžnému vyplnění. Občan však musí na příslušném odboru přepsat data do originálních tiskopisů (což je opět odkaz na nekompletní legislativu ČR).

Jediným datovým vstupem je možnost komunikace s MěÚ prostřednictvím **ePodatelny**, která je zřizována dle nařízení vlády ČR č. 304/2001 Sb., kterým se provádí zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů pro příjem podání učiněném v elektronické podobě.

Přesun dat je znázorněn na obr. 3.3.

Obr. 3.3 Elektronický oběh a zpracování dokumentů v organizaci veřejné správy

Zdroj: vlastní zpracování, 2008

⁴¹ Jedná se o výpis z Katastru nemovitostí, výpis z Obchodního rejstříku, Živnostenského rejstříku a rejstříku trestů. V budoucnu bude moci vyřizovat další agendy, které spadají pod více úřadů. Pro občana to bude znamenat snížení byrokratické zátěže a zejména ušetření času. Občan tedy půjde na úřad pouze jednou, kde podá jednu žádost a zbytek si jednotlivé úřady elektronickou cestou vyřídí mezi sebou. Výsledkem bude - opět v elektronické podobě - možnost sledování rychlosti vyřízení žádosti, resp. kde se daná žádost v současné době nachází. V konečné fázi obdrží občan pouze potvrzující e-mail s informací o vyřízení žádosti.

Ke komunikaci je však potřeba mít k dispozici tzv. e-Podpis. Elektronický podpis je jedním z hlavních nástrojů identifikace a autentizace fyzických osob (právnických osob) v prostředí Internetu. Nutnou podmínkou pro komunikaci občanů s ISMK s použitím elektronického podpisu jsou tzv. kvalifikované certifikáty občanů, resp. kvalifikované elektronické podpisy.⁴² V současné době jsou akreditováni tři poskytovatelé certifikačních služeb. Celkově bylo v ČR vydáno několik tisíc těchto certifikátů a jejich počet rychle narůstá.

Akreditaci k působení jako akreditovaný poskytovatel certifikačních služeb udělilo ještě bývalé Ministerstvo informatiky vybraným subjektům na základě:

- splnění všech podmínek předepsaných zákonem v souladu s § 10 odst. 4 zákona č. 227/2000 Sb., (zákon o elektronickém podpisu);
- splnění podmínek, požadavků a postupů stanovených vyhláškou č. 378/2006 Sb., o postupech kvalifikovaných poskytovatelů certifikačních služeb, o požadavcích na nástroje elektronického podpisu a o požadavcích na ochranu dat pro vytváření elektronických značek (vyhláška o postupech kvalifikovaných poskytovatelů certifikačních služeb);
- ověření kvalifikovaných systémových certifikátů Ministerstvem informatiky podle § 9 odst. 2 písm. d) zákona o elektronickém podpisu (v dnešní době Ministerstvem vnitra ČR).

E-podpis sice primárně slouží k ověření identity odesílatele, ale posloužit může i adresátovi (v tomto případě pracovníkům MěÚ), který za použití veřejného klíče odesílatele zašifruje zprávu či dokument. Takto zpět odeslaná zpráva bude moci být rozšifrována pouze za pomoci soukromého klíče původního odesílatele. Tím je zajištěn přístup k zaslané zprávě pouze určenou osobou. Otázkou však zůstává celková bezpečnost elektronického podpisu a zabránění jeho zneužití.

Dalším problémem (neméně nákladným) je zdvojená agenda, která musí být vedena jak v elektronické podobě, tak v podobě listinné. Neméně závažným problémem je přístup občanů k moderním formám komunikace, resp. zvládnutí práce on-line.

⁴² Zkratku „kvalifikovaný elektronický podpis“ začali používat odborníci v zemích Evropské unie místo zdlouhavého „zaručený elektronický podpis založený na kvalifikovaném certifikátu“.

ISMK je na základě platné legislativy napojen na několik systémů (a registrů viz předchozí kapitoly), které poskytují výstupy občanům i soukromým subjektům. Prioritní je napojení na portál veřejné správy, na kterém lze nalézt veškeré potřebné informace (podobně jako na webu města Krnova). Dále se jedná o přímou vazbu na IS Katastru nemovitostí a celostátní evidenci obyvatel.

Mimo uvedené komunikuje ISMK s IS Ministerstva vnitra ČR. Jde zejména o komunikaci odboru dopravy v rámci evidence řidičských průkazů, evidence motorových vozidel a odboru organizačního a vnitřních věcí v rámci agendy cestovních dokladů a občanských průkazů. Lze také hovořit o napojení na Úřad práce (odbor sociálních věcí) a Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR (odbor živnostenský).

4 Návrh optimálního zajištění informačního systému pro Městský úřad Krnov

Optimalizace je proces výběru nejlepší varianty z množství možných jevů, což v tomto konkrétním případě je poměrně složitá otázka. Efektivní využití prostředků ICT pro správu města, efektivní fungování úřadu v rámci prostředí státní správy i samosprávy a způsobu komunikace, informování i poskytování správních služeb veřejnosti je základním úkolem pro odpovědné orgány města a jednotlivé pracovníky.⁴³

Pro samotnou optimalizaci ISMK bylo potřeba stanovit prioritní oblasti. Z analýzy současného stavu provedené v předchozí kapitole vyplynulo několik oblastí, ve kterých by mohlo dojít ke zlepšení. Jedná se o oblasti technického zabezpečení a podpory (hardware, software), personálního zajištění a oblast rozvoje ISMK. Cílem optimalizace je tedy podat postupy, návrhy a doporučení k zefektivnění výkonu veřejné správy v rámci ISMK..

4.1 Personální zajištění

Požadovaný rozvoj a správu ISMK není možné zajistit pouze vlastními kapacitami, protože problematika ICT je stále komplexnější a s narůstajícím počtem činností s tím spojených klade velké nároky na odbornou zdatnost a odpovědnost jednotlivých aktérů i na způsob jeho řízení.

Vytvoření, zavedení, provoz a údržba rozsáhlého systému je velmi náročným procesem, který předpokládá úzkou spolupráci dodavatelů jednotlivých komponent i města Krnova, komplexní smluvní zajištění jednotlivých činností a vyvážené partnerství při jejich realizaci. Jedná se tedy o formu outsourcingu, jejíž podíl se neustále zvyšuje (pro rok 2008 téměř 60 %).

K provedení transformace v personální oblasti je nutno zajistit zejména:

- koordinaci dodávek dodavatelů,
- dodávku metodiky vývoje IS ze strany dodavatelů,

⁴³ **Zdroj:** *Řízení služeb informačních technologií*, [online] 2008 [cit. 20. 3. 2008]. Dostupné z WWW: <http://www.itil.cz/index.php?id=1025>

- provedení všech základních forem podpory (servis, údržba, školení pracovníků MěÚ, konzultace),
- vypracovat plán a harmonogram realizace (periodických dodávek, kontrol, údržby atd.),
- vývoj, dodávku, implementaci, testování a zprovoznění komponent IS (hardware, síťová infrastruktura, základní software, podpůrné prostředky, aplikační software),
- řízení postupu prací.

Další rozvoj ISMK bude klást stále vyšší nároky na kvalitu lidských zdrojů. Důvodem je zejména zvyšování stupně informatizace MěÚ Krnov, které bude pokračovat i v následujících letech. Je tedy nezbytné efektivně řídit proces rozvoje, který bude nutně zahrnovat neustálé zvyšování kvalifikace informatiků i vlastních uživatelů. Tyto osoby budou mít k dispozici stále komplexnější nástroje a nelze očekávat, že se nebudou často měnit.

Kromě vykonávání odborných činností je potřeba zajistit i manažerský výkon některých činností spojených se sledováním nových trendů v oblasti ICT, směřování informatizace veřejné správy, řízení vztahů s dodavateli i navrhování potřebných vnitřních předpisů a pravidel pro provozování IS.

Oblast informatiky má vliv na velké množství vnitřních i vnějších procesů města. Bez funkční zpětné vazby i ze strany vedení města může dojít k odchýlení od směru rozvoje i představ samotného vedení. Pro další rozvoj ISMK je proto vhodné užší zapojení zástupců vedení města do jednotlivých projektů a obecně formulací zadání.

4.2 Technické zabezpečení a podpora

Realizace technické architektury ISMK vychází z celkového postavení jednotlivých pracovních míst v rámci vlastní budovy městského úřadu a jeho detašovaných pracovišť.

Základním softwarovým prvkem ISMK je síť realizována na platformě síťového operačního systému NOVELL. Síťové zdroje a všechny objekty v síti jsou definovány a spravovány v Novell NDS.

Jak již bylo zmíněno v předchozích kapitolách, operační systémy pracovních stanic tvoří různé verze operačního systému Microsoft Windows (téměř ze 100 % verze XP). Podle doby pořízení pracovních stanic je, dle mého názoru, nadále vhodné jeho využití. Nová verze Microsoft Vista se prozatím neosvědčila. Důvodem je zejména jeho kompatibilita s dalšími aplikacemi v rámci ISMK. Vhodnější bude vyčkat na novou verzi tohoto operačního systému, která je plánovaná na rok 2010, a která snad bude více propracovaná.

Zásadní aplikace, pracující v režimu klient/server, využívají aplikační databázový server a při úvahách o rozšiřování nebo modernizování aplikační podpory bude vhodné vést další rozvoj směrem k integraci aplikací do celků a k postupnému odstraňování lokálních aplikací, které nejsou schopny komunikovat se svým okolím. Zjednodušeně lze říci, že se jedná o snahu převedení všech aplikací pod systém řízení databáze dat - ORACLE⁴⁴ a zrušení starých, nesítových aplikací. Vše by mělo být navázáno na GIS.

Pro nové aplikace je nutno zajistit, aby tyto splňovaly především následující požadavky:

- **funkčnost** musí v maximální míře podporovat výkon činností a plně respektovat právní předpis, resp. požadavky a nařízení nadřízených orgánů, dodavatel aplikace musí garantovat provedení její včasné aktualizace při změně legislativy,
- pro vybrané činnosti (především vyřizování záležitostí občanů) umožní zpracování potřebných výstupů (potvrzení, složenka, výpočet výše poplatku atd..) v reálném čase,
- **komunikace**, resp. sdílení dat s dalšími aplikacemi prostřednictvím určeného rozhraní, aplikace musí mít definované vstupy či výstupy pro import či export dat,
- **bezpečnost zpracování** (odpovědnost, ochrana před zneužitím, integrita datového fondu),
- **snadnost a transparentnost administrace** (instalace, přiřazování uživatelských oprávnění, provádění update atd.).

⁴⁴ ORACLE - Oracle database management system – DBMS, moderní multiplatformní databázový systém s velice pokročilými možnostmi zpracování dat, vysokým výkonem a snadnou škálovatelností. Databázový systém Oracle je vyvíjen firmou Oracle Corporation.

Díky značnému rozsahu i oborové rozmanitosti vykonávaných činností je nutné vymezit typy aplikací s ohledem na potřebu rozsahu funkčnosti, počtu uživatelů, rozsáhlosti datového fondu, bezpečnosti, legislativní náročnosti apod.

ISMK je navržen a měl by být nadále rozvíjen jako systém serverů a pracovních stanic vzájemně komunikujících v lokální počítačové síti LAN. Zásadní změna není potřebná.

4.3 Cíle rozvoje Informačního systému města Krnova

Základní cíle (vize), ke kterým by měl ISMK v dalších letech směřovat, a které vychází z hodnocení současného stavu, lze rozdělit do dvou oblastí – oblast obecných požadavků na efektivní využití ISMK a oblast poskytování informací veřejnosti.

Základním požadavkem na ISMK by mělo být co nejširší vzájemné pokrytí agend, dostatečné výkonné a efektivně přístupné hardwarové vybavení, kvalitní programové vybavení informačního systému respektující ve svých parametrech legislativu ČR, napojení na nejdůležitější státní informační systémy, dostatečné zajištění všech funkcí souvisejících s administrací a správou informačního systému (bezpečnostní politika, ochrana, archivace a zálohování dat). To vše bude sice velice nákladné, ale pro další rozvoj nezbytné. Dalším důvodem ke zvýšení objemu finančních prostředků na odbor informatiky (alespoň na úroveň 1,5 % z celkové částky rozpočtu města) je zvyšující se počet uživatelů ISMK, rozšiřující se množství služeb, resp. jejich neustálé zkvalitňování atd. Pokud k tomuto kroku v horizontu několika let nedojde, bude udržení vysokého standardu služeb velmi obtížné.

Druhou oblastí jsou informační služby veřejnosti. Důležitým aspektem informačního systému – *prostor pro rozvoj* – je jeho kvalita rozhraní směrem k veřejnosti. Na kvalitě lze pracovat v několika rovinách:

- rozšíření počtu přístupových bodů pro zájemce, kteří nemají svůj vlastní přístup (informační středisko s veřejným přístupem na internet případně s přístupem do veřejných částí informačního systému města),
- podpora trvalého zvyšování odborné způsobilosti uživatelů IS s možností využití e-learningu, jako standardní metody vzdělávání zaměstnanců MěÚ (s interaktivní

částí); zavedení e-learningu může přinést značné úspory nákladů na vzdělávání a zkrácení jeho doby,

- další zdokonalování subsystému GIS zejména rozšiřováním použitelných agend,
- implementace elektronického systému docházky zaměstnanců s přímým napojením do ISMK, ze kterého by vedoucí odboru měli možnost zpětné kontroly,
- předávání dokumentů vzniklých z činnosti MěÚ, resp. ve zřizovaných organizacích (Městská policie atd.) v elektronické podobě tak, aby mohly být dále elektronicky zpracovány, čímž se sníží náklady i celková pracnost,
- v případě úpravy české legislativy rozšířit možnosti vkládání datových vstupů, potřebných pro výkon administrativy veřejné správy (podklady pro příslušná zpracování a úkony v ISMK) o možnosti zpracování dat přímo z aplikací (elektronické formuláře ve www aplikaci, přenosová rozhraní mezi www aplikacemi a jednotlivými agendami útvarů MěÚ, které příslušná data zpracovávají a vyhotovují výstupy),
- vytvoření internetové televize, příp. videoarchivu, který by obsahoval významné kulturní a sportovní akce města, veřejná zasedání Zastupitelstva, a který by byl přístupný z webových stránek města,
- možnost placení správních poplatků a pokut prostřednictvím platební karty na terminálu pokladny, který by mohl být v budoucnu zpřístupněn on-line na internetu, čímž by nebyla nutná manipulace s penězi na pokladně; případné napojení terminálu na ISMK by se platba zanesla ihned do přehledu pohledávek a plateb občana.

Hlavním cílem této oblasti je však skutečnost, že ISMK musí lépe zajišťovat v potřebné míře elektronické formy komunikace s dalšími spolupracujícími systémy veřejné správy – zejména s Ministerstvem vnitra České republiky.

Závěr

Informační a komunikační technologie se ve vyspělých zemích stávají hlavním zdrojem reformy, inovace a transformace. Vlády využívají potenciálu internetu jako prostředku zahájení reformy veřejného sektoru a nalezení nových řešení, aby překonaly nedostatky efektivnosti veřejné správy. V návaznosti na informační a komunikační technologie, informační systémy veřejné správy v Evropě, ale i ČR, zvýšily rychlost komunikací a její účinnost. Informační systémy veřejné správy přinesly také nové způsoby v komunikaci s občany, politických a správních procesech, rozšíření nabídky elektronických služeb, ale s nimi rovněž rostoucí náklady na bezpečnost a ochranu dat.

Modernizace veřejné správy pomocí počítačově orientovaných informačních systémů pozitivně ovlivnila (a stále ovlivňuje) mínění občanské veřejnosti o veřejné správě. A právě kvalitní a detailně zpracované informační systémy ve veřejné správě vedou ke zvýšení efektivnosti, míry jejich využití a zároveň také ke zvyšování kvality výkonu veřejné správy (na jednotlivých úrovních).

Cíl diplomové práce, analýza současného stavu informačního systému Městského úřadu v Krnově a zhodnocení jeho činnosti v letech 2001 – 2006, byl naplněn. Zároveň, v návaznosti tohoto cíle, byly stanoveny návrhy, postupy a doporučení, které by mohly vést k optimalizaci informačního systému. Pro podporu uvedeného cíle byly stanoveny tři hypotézy, které byly následně ověřovány. První hypotéza se týkala zdrojů, ze kterých je celý systém financován. Analýzou současného stavu a výzkumem provedeným přímo na MěÚ bylo zjištěno, že Informační systém města Krnova je financován pouze z vlastních zdrojů. Pro rozvoj Informačního systému města Krnova (i s ohledem na finanční náročnost informačních technologií) se však nabízejí i jiné způsoby financování např. formou PPP (private, public, partnership), finanční spoluúčasti zaměstnanců MěÚ na vzdělávacích kurzech v rámci nejen informačních systémů veřejné správy nebo formou reklamy generálního dodavatele hardwaru a softwaru na společenských akcích pořádaných městem.

Druhá hypotéza byla postavena na tvrzení, že náklady na rozvoj informačního systému v rámci ročního rozpočtu města činí 3 %. Tato hypotéza se nepotvrdila. Procento bylo ve sledovaném období let 2001 – 2006 téměř o dvě třetiny nižší. V dalších letech však bude

nezbytné toto procento postupně zvyšovat. Důvodu k tomuto kroku je několik. Jedná se zejména o růst cen softwaru, následnou obsluhu systému a dále o udržení kvality služeb při stále rostoucím počtu uživatelů Informačního systému města Krnova.

Třetí hypotéza se týkala využití dostupných informačních služeb pro občany. Tato hypotéza byla ověřena v rámci analýzy a srovnání provedených odborem informatiky v letech 2006 a 2007. Komplexní informační systém nabízí široké spektrum informačních a komunikačních nástrojů, ať už se jedná o tradiční či moderní formy komunikace. Procento využití obou způsobů je doposud rovnocenné. Zřetelný je však nárůst moderních forem komunikace. Nicméně v diplomové práci jsou zmíněna doporučení optimalizace těchto nástrojů, zejména v oblasti moderních forem.

Všechna doporučení zmíněna ve 4. kapitole v oblasti Informačního systému města Krnova jsou založena na ověřených informacích a mohou být úřadem uplatněna při aktualizaci Informační strategie města. Výsledek však bude záležet zejména na Zastupitelstvu a Radě města, resp. významu informační strategie v celkové koncepci rozvoje města.

Diplomová práce byla vytvořena se záměrem poskytnout náhled na problematiku informačních systémů veřejné správy s konkrétní aplikací na příkladu Informačního systému města Krnova. Práce nemohla zahrnout všechna hlediska informačních systémů veřejné správy, resp. Informačního systému města Krnova – byla zaměřena na nejdůležitější fakta, která jsou přínosná pro běžného uživatele. Paleta údajů v rámci Informačního systému města Krnova mohla být širší a aktuálnější, mohla zahrnovat více finančních ukazatelů i propočtů či finančních prognóz. Dostupnost dat však byla omezená. Poznatky získané při zpracování diplomové práce mohou být užitečné odboru informatiky MěÚ Krnov, jiným municipalitám, příp. mohou být námětem pro hlubší studium, resp. další práce.

Seznam použité literatury

Knihy a skripta:

- [1] FORETOVÁ, V., FORET, M. *Komunikující město*. 1. Vyd. Brno: Masarykova univerzita, 1996. 108 s. ISBN 80-210-1287-0.
- [2] FRIEDRICH, V., LUKÁŠ, M. *Informační systémy veřejné správy* Vydavatelství ZČU, Plzeň 1999. ISBN 80-7082-555-3.
- [3] HALÁSEK, D. *Veřejná ekonomika*. 2. vydání, přepracované. Opava: OPTYS, 2007, s. 207. ISBN 80-85819-60-0
- [4] HALÁSKOVÁ, M. *Veřejná správa v České republice a zemích EU*. Ostrava, VŠB-TU, Ekonomická fakulta, 2006, str. 176. ISBN 80-248-1266-5.
- [5] HALÁSKOVÁ, M. *Systémy veřejné správy v evropských zemích*. 1. Vydání. Ostrava: VŠB – Technická univerzita Ostrava, 2004. 146 s. ISBN 80-248-0600-2.
- [6] HINDLS, R., HOLMAN, R. HRONOVÁ, S. a kol.: *Ekonomický slovník*. Praha, C. H. Beck, 2003. str. 30. ISBN 80-7170-819-3.
- [7] KASTL, J. *Informační a komunikační systémy*. Praha: Oeconomica, 2005. 185s. ISBN 80-245-0988-1.
- [8] LACINA, K., ČECHÁK, V. *Vývoj systémů veřejné správy*. 1. Vyd. Praha: Professional publishing, 2001. 115 s. ISBN 80-86419-13-4.
- [9] LUKÁŠ, M. *Městský informační management*. Praha. Grada, 2000, str. 132. ISBN 80-7169-554-8.
- [10] MOOS. P. *Informační technologie*. Praha: ČVUT, 1993. 200s. ISBN 80-01-01048-1.
- [11] REKTORÍK, J., ŠELEŠOVSKÝ, J., a kol. *Jak řídit kraj, město, obec: rukověť územní samosprávy. Díl 4, Strategie, komunikace, řízení*. Brno. MU, 2002. 1. vydání, 128 s. ISBN 80-210-2959-9.
- [12] SMEJKAL, V. *Informační veřejné správy ČR*. 1. Vyd. Praha: Oeconomica, 2003. 121 s. ISBN 80-245-0533-9
- [13] ŠPAČEK, D., ŠPALEK, J. *Informační systémy ve veřejném sektoru*. 1. Vyd. Brno: Masarykova univerzita v Brně, Ekonomicko-správní fakulta, 2004. 138 s. ISBN 80-210-3503-X
- [14] TOTH, P. *Informační systémy státní správy a územní samosprávy*. Praha, VŠE, Fakulta národohospodářská, 1993, str. 10. ISBN 80-7079-855-6.

- [15] WRIGHT, G., NĚMEC, J. *Management veřejné správy*. 1. Vyd. Praha: Ekopress. 2003. 419 s. ISBN 80-86119-70-X

Internetové zdroje:

- [16] *Akční plán realizace státní informační politiky do roku 2003*, [online] 2008 [cit. 20. 1. 2008]. Dostupný z WWW: <http://www.micr.cz/?idm=23&lang=cz&id1=37&u=1&ui=2>
- [17] *Archiv stránek bývalého Ministerstva informatiky*, [online] 2008 [cit. 22. 1. 2008]. Dostupné z WWW: <http://www.mvcr.cz/micr/eu/programy.htm>
- [18] BUREŠ, P. *Aktivity Ministerstva vnitra ČR v oblasti ICT pro orgány územní samosprávy*, [online] 2008 [cit. 10. 1. 2008].
Dostupné z: www.infostat.sk/infosem2006/pst/Bures%20INFOSEM_10_06.ppt
- [19] BusinessInfo – *Integrovaný systém pro podnikání a export*, [online] 2008 [cit. 10. 1. 2008]. Dostupné z WWW: <http://www.businessinfo.cz>
- [20] *eGovernment City Models – Cases from European Cities*, [online] 2008. [cit. 20. 2. 2008]. Dostupné z WWW: <http://www.eurocities.org>
- [21] eEurope2002 Action Plan : *An information society for all*, [online] 2008 [cit. 25. 1. 2008]. Dostupný z: http://europa.eu.int/information_society/eeurope/2002/action_plan
- [22] eEurope 2005: *An information society for all. An Action Plan to be presented in view of the Sevilla European Council 21/22*, [online] 2008 Brussels, European Commission, [cit. 25. 1. 2008]. Dostupný z: http://europa.eu.int/information_society/eeurope/2002
- [23] Europe+2003, *A co-operative effort to implement the information society in Europe, Action Plan prepared by the Candidate Countries with the Assistance of the European Commission*, June 2001, [online] 2008 [cit. 28. 1. 2008] Dostupný z: http://europa.eu.int/information_society/topics/international/regulatory/eeuropeplus/doc/eEurope_june2001.pdf
- [24] eEurope+2003, *Progress report*, [online] 2008. Dostupný z WWW: [http://www2.gov.si/mid/emcis.nsf/V/K89BFB6D139731A05C1256BCA00444679/\\$file/Progress_report.pdf](http://www2.gov.si/mid/emcis.nsf/V/K89BFB6D139731A05C1256BCA00444679/$file/Progress_report.pdf)
- [25] Elektronický portál územních samospráv – *ePUSA*, [online] 2008 [cit. 15. ledna 2008]. Dostupné z WWW: <http://www.epusa.cz>
- [26] Český úřad zeměměřičský a katastrální, [online] 2008 [cit. 15. ledna 2008]. Dostupné z WWW: www.cuzk.cz

- [27] Internetové stránky města Krnova, [online] 2008 [cit. 15. ledna 2008]. Dostupné z WWW: <http://www.krnov.cz/flash/index.htm>
- [28] Internetové zpravodajství o ISVS a o e-Governmentu, [online] 2007 [cit. 20. 12. 2007]. Dostupné z WWW: <http://www.isvs.cz>
- [29] KALCŮ, P. *IDA (Interchange of Data between Administrations)* Ikaros, [online] 2003. roč. 7, č. 1 [cit. 18. 2. 2008]. Dostupný na WWW: <http://www.ikaros.cz/node/1271>. URN-NBN: cz-ik1271. ISSN 1212-5075.
- [30] Krajský evidenční informační systém, [online] 2008 [cit. 15. 1. 2008]. Dostupné z WWW: <http://www.kevis.cz>
- [31] Metainformační vyhledávací systém, [online] 2008 [cit. 15. 1. 2008]. Dostupné z WWW: <http://www.mivs.cz>
- [32] Ministerstvo pro místní rozvoj, [online] 2008 [cit. 15. ledna 2008]. Dostupné z WWW: <http://www.mmr.cz>.
- [33] Oficiální server českého soudnictví, [online] 2008 [cit. 20. 1. 2008]. Dostupný z WWW: <http://www.justice.cz>
- [34] Oficiální server ministerstva práce a sociálních věcí, [online] 2008 [cit. 20. 1. 2008]. Dostupný z WWW: <http://www.mpsv.cz>
- [35] Prosazování a implementování eGovernmentu v ČR, [online] 2008 [cit. 10. 2. 2008]. Dostupné z WWW: <http://www.langer.cz/public/egovernment.php>
- [36] Regionální a municipální informační systém, [online] 2008 [cit. 15. ledna 2008]. Dostupné z WWW: <http://www.ramis.cz>
- [37] Řízení služeb informačních technologií, [online] 2008 [cit. 20. 3. 2008]. Dostupné z WWW: <http://www.ital.cz/index.php?id=1025>
- [38] Správa datových zdrojů a aplikací, [online] 2008 [cit. 15. ledna 2008]. Dostupné z WWW: <http://www.sdza.cz>
- [39] Státní informační a komunikační politika, [online] 2008 [cit. 10. 1. 2008]. Dostupné z WWW: <http://www.mvcr.czv>
- [40] Veřejné informační služby knihoven, [online] 2008 [cit. 20. 2. 2008]. Dostupný z WWW: http://www.nkp.cz/o_knihovnach/kosorcia/VISK/VISKindex.htm

Zákony a jiné dokumenty

- [41] Nařízení vlády č. 462/2000 Sb., k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon)
- [42] Nařízení vlády č. 304/2001 Sb., kterým se provádí zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektrickém podpisu)
- [43] Nařízení vlády č. 495/2004 Sb. kterým se provádí zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (elektronické podatelny)
- [44] Nařízení vlády č. 173/2006 Sb. o zásadách stanovení úhrad a licenčních odměn za poskytování informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím
- [45] Občanský zákoník, zákon č. 40/1965 Sb., ve znění pozdějších předpisů
- [46] Obchodní zákoník, zákon č. 513/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů
- [47] Trestní zákon č. 140/1961 Sb., ve znění pozdějších předpisů
- [48] Vyhláška Správy státních hmotných rezerv č. 498/2000 Sb., o plánování a provádění hospodářských opatření pro krizové stavy
- [49] Vyhláška č. 366/2001 Sb., o upřesnění podmínek stanovených v § 6 a 17 zákona o elektronickém podpisu
- [50] Vyhláška č. 496/2004 Sb., o elektronických podatelkách
- [51] Vyhláška č. 326/2006 Sb., o atestačním řízení pro elektronické nástroje
- [52] Vyhláška č. 378/2006 Sb., o postupech kvalifikovaných poskytovatelů certifikačních služeb
- [53] Vyhláška č. 442/2006 Sb., struktura informací zveřejňovaných o povinném subjektu
- [54] Vyhláška č. 469/2006 Sb., o informačním systému o datových prvcích
- [55] Vyhláška č. 528/2006 Sb., o informačním systému o informačních systémech veřejné správy
- [56] Vyhláška č. 529/2006 Sb., o dlouhodobém řízení informačních systémů veřejné správy
- [57] Vyhláška č. 530/2006 Sb., o postupech atestačních středisek při posuzování dlouhodobého řízení ISVS
- [58] Vyhláška č. 53/2007 Sb., o referenčním rozhraní
- [59] Vyhláška č. 52/2007 Sb., o postupech atestačních středisek při posuzování způsobilosti k realizaci vazeb ISVS prostřednictvím referenčního rozhraní

- [60] Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím
- [61] Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů
- [62] Zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu
- [63] Zákon č. 110/2007 Sb. o některých opatřeních v soustavě ústředních orgánů státní správy, souvisejících se zrušením Ministerstva informatiky
- [64] Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- [65] Zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon)
- [66] Zákon č. 151/2000 Sb., o telekomunikacích, ve znění pozdějších předpisů
- [67] Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů
- [68] Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon)

Seznam tabulek, grafů a obrázků

Tabulky

Tab. 3.1 – Členění městského úřadu – finanční oblast

Tab. 3.2 – Členění městského úřadu – správní oblast

Tab. 3.3 – Přehled závazné legislativy pro Informační systém města Krnova

Tab. 3.4 – Mzdové náklady na zaměstnance Městského úřadu Krnov v roce 2007 a 2008

Tab. 3.5 – Celkové výdaje odboru informatiky na informační technologie

Tab. 3.6 – Přehled investičních výdajů Městského úřadu Krnov na podporu informačního systému v letech 2004 – 2009

Grafy

Graf 3.1 – Srovnání počtu zaměstnanců odboru informatiky s celkovým počtem zaměstnanců MěÚ v roce 2007 a 2008

Graf 3.2 – Mzdové náklady na zaměstnance MěÚ Krnov v roce 2007 a 2008

Graf 3.3 – Náklady na ICT v letech 2001 – 2006

Obrázky

Obr. 3.1 – Znázornění toku dat a informací v rámci ISMK

Obr. 3.2 – ISMK – rozdělení budov

Obr. 3.3 – Elektronický oběh a zpracování dokumentů v organizaci veřejné správy

Seznam zkratk a symbolů

IS	informační systém
ISVS	informační systém veřejné správy
SIS	státní informační systém
ÚSIS	Úřad pro státní informační systém
GIS	geografický informační systém
ICT	Information and Communication Technologies (informační a komunikační technologie)
IDA	Interchange of Data between Administrations (výměna dat mezi veřejnými správami)
CIP	Rámcový program pro konkurenceschopnost a inovace
IST	Information Society Technologies (technologie informační společnosti)
ISO	International Organization for Standardization
LAN	Local Area Network (počítačová síť pokrývající menší geografickou oblast)
MIVS	Metainformační vyhledávací systém
KEVIS	Krajský evidenční informační systém
RAMIS	Regionální a municipální informační systém
ePUSA	Elektronický portál územních samospráv
EVA	Elektronická vlídná atmosféra
SDZA	Správa datových zdrojů a aplikací
HDP	hrubý domácí produkt
MěÚ	městský úřad
ISMK	Informační systém města Krnova
Mb/s	MegaBit za sekundu
TCP/IP	Transmission Control Protocol / Internet Protocol (sada protokolů pro komunikaci v počítačové síti)
IPX/SPX	Internet Packet Exchange/Sequenced Packet Exchange (je to síťový protokol, který se používá v operačním systému Novell)
DHCP server	Dynamic Host Configuration Protocol (aplikační protokol z rodiny TCP/IP)
WWW	World Wide Web

Czech POINT Český Podací Ověřovací Informační Národní Terminál

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Prohlašuji, že

- byl jsem seznámen s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo,
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně ke své vnitřní potřebě diplomovou práci užít (§ 35 odst. 3),
- souhlasím s tím, že jeden výtisk diplomové práce bude uložen v Ústřední knihovně VŠB-TUO k prezenčnímu nahlédnutí a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové práce. Souhlasím s tím, že údaje o diplomové práci, obsažené v Záznamu o závěrečné práci, umístěném v příloze mé diplomové práce, budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO,
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona,
- bylo sjednáno, že užít své dílo – diplomovou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 21. dubna 2008

.....
Bc. Vladimír Gřunděl

Adresa trvalého pobytu studenta:

Hlavní náměstí 19, 794 01 Krnov

Seznam příloh

Příloha č. 1 – Evropské programy podpory rozvoje informačních systémů ve veřejné správě

Příloha č. 2 – Přehled právních předpisů vztahujících se k informačním systémům veřejné správy v České republice

Příloha č. 3 – Informace poskytované základními registry

Příloha č. 4 – Vazby a vztahy mezi základními registry České republiky

Příloha č. 5 – Příklady zavedených informačních systémů v České republice

Příloha č. 6 – Obecné informace o Krnově

Příloha č. 7 – Struktura Městského úřadu Krnov

Příloha č. 8 – Grafické znázornění Informačního systému města Krnova

Příloha č. 1

Evropské programy podpory rozvoje informačních systémů ve veřejné správě

Název programu	Stručný popis programu
IDA (1995 – 2004)	<p>Evropský parlament přijal v roce 1995 program IDA (Interchange of Data between Administrations - Výměna dat mezi veřejnými správami). Cílem bylo podpořit rozvoj transevropských telematických sítí pro výměnu elektronických dat mezi evropskou administrativou, občany a podniky v rámci Evropské unie a členských států. IDA byl důležitým pracovním nástrojem při procesu reorganizace veřejné správy směřující k eGovernmentu. Kooperující a efektivní administrativa musí být schopna výměny velkého množství dat, což lze funkčně naplnit pomocí moderních ICT.</p> <p>První tříletá fáze (1995-1998) této iniciativy měla za úkol najít možnosti řešení výstavby telematické infrastruktury a specifických odvětvových aplikací. Druhá fáze programu IDA začala v roce 1999 a trvala do roku 2004. Pokračovala v podpoře budování komunikačních systémů mezi administrativními jednotkami členských států EU.</p>
IDAbc (2005 - 2009)	<p>IDABC je komunitární program řízený Generálním ředitelstvím pro podnikání a průmysl Evropské komise. IDABC využívá možnosti, které skýtají informační a komunikační technologie pro podporu dodávání veřejných služeb občanům i podnikům v Evropě přes hranice, ke zlepšení účinnosti a spolupráce mezi evropskými veřejnými správami a přispívá k tomu, aby se Evropa stala atraktivním místem pro život, práci a investování.</p>
eContent (do konce r. 2004)	<p><u>eContent</u> byl tržně orientovaný program, který byl otevřen všem právním subjektům (právníkům i fyzickým osobám). Zaměřoval se na podporu přístupu ke kvalitním digitálním produktům a službám vznikajícím ve spolupráci veřejného a soukromého sektoru. Dalším cílem programu bylo posílení tvorby aplikací v mnohojazyčném a multikulturním prostředí a zvýšení dynamiky trhu s digitálním obsahem.</p> <p>Program stimuloval hospodářský růst, přispívá k vytváření pracovních příležitostí a zároveň pomáhal sociální a kulturní informovanosti občanů.</p>
eContentplus (2005 – 2008)	<p>Cílem programu je, aby se digitální obsah v Evropě stal dostupnějším, použitelnějším a využitelnějším a aby se ulehčila tvorba a šíření informací v oblastech veřejného zájmu na úrovni Společenství.</p> <p>Digitálním (elektronickým) obsahem se rozumí obsah všech on-line informací a služeb od webových portálů přes služby mobilních operátorů a bezdrátové aplikace až po digitální televizi a širokopásmové video.</p>

<p>eTEN (do konce r. 2006)</p>	<p>Byl klíčovým nástrojem Akčního plánu Evropské unie eEurope 2005. Program eTEN nabízel celou řadu možností především veřejné správě, ale i podnikatelské sféře a neziskovým organizacím. Hlavním cílem byla podpora veřejně prospěšných informačních a elektronických služeb. Program eTEN doplňuje národní programy a politiky členských zemí v oblasti informačních technologií.</p> <p>Hlavní tematické oblasti</p> <p>1. <u>eGovernment</u>; 2. <u>eHealth</u>; 3. <u>eInclusion</u>; 4. <u>eLearning</u>; 5. <u>Důvěryhodnost a bezpečnost</u>; 6. <u>Služby pro malé a střední podniky</u></p>
<p>Rámcový program pro konkurenceschopnost a inovace (CIP) (2007 – 2013)</p>	<p>Rámcový program pro konkurenceschopnost a inovace sjednocuje stávající roztržitost programů na podporu malých a středních podniků, informačních a komunikačních technologií a energetiky. CIP je nástrojem pro implementaci ostatních programů zaměřených na <u>kohezní aktivity</u>, <u>výzkum</u>, <u>technologický rozvoj</u> a <u>celoživotní vzdělávání</u>. Na roky 2007-2013 je vyčleněno více než 3,6 miliard EUR.</p> <p>Rámec je rozdělen na tři základní programy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Program pro podporu podnikání a inovací (EIP) • <u>Program pro podporu informačních a komunikačních technologií (ICT PSP)</u> • Program pro podporu inteligentní energie (IEE)
<p>Program IST (do r. 2010)</p>	<p>Program <u>IST</u> (Information Society Technologies) přispívá k realizaci evropských politik pro informační společnost v rámci Lisabonské strategie. Technologie informační společnosti jsou klíčem ke snazšímu a účinnějšímu sdílení a využívání znalostí.</p> <p>Program IST je součástí 7. rámcového programu EU pro výzkum, technologický rozvoj a demonstrace (<u>FP 7</u>), který je hlavním nástrojem pro vývoj nových technologií, zvýšení podpory inovací a konkurenceschopnosti evropského podnikatelského sektoru a průmyslu. 7. rámcový program se zaměřuje na budoucí generaci technologií, ve které se předpokládá plné zapojení informačních a komunikačních technologií (ICT) do každodenního života obyvatel EU.</p>
<p>Bezpečnější internet plus (do konce r. 2008)</p>	<p>Cílem programu Safer Internet Plus je podpořit bezpečné využívání internetu (zejména dětmi a menšinami), boj proti nedovolenému, nechtěnému a škodlivému obsahu a zvyšování všeobecného povědomí v této oblasti mezi rodiči, učiteli a dětmi jako koncovými uživateli. Programu se mohou zúčastnit právnické osoby, založené ve členských nebo kandidátských státech EU.</p> <p>Program má 4 akční linie, ke kterým mohou být na základě zveřejněné výzvy podávány návrhy projektů na spolufinancování.</p>

Zdroj: Archiv stránek bývalého Ministerstva informatiky, [online] 2008 [cit. 22. 1. 2008]. Dostupné z [www: http://www.mvcr.cz/micr/eu/programy.htm](http://www.mvcr.cz/micr/eu/programy.htm), vlastní úprava

Příloha č. 2

Přehled právních předpisů vztahujících se k informačním systémům ve veřejné správě v České republice

a) Zákony

Číslo a název zákona	Stručný obsah zákona
č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů	<p>Aktuální znění zákona (po novelizaci zákonem č. 81/2006) dělí svou účinnost od 1. 1. 2007 (resp. 1. 1. 2008). Zákon stanovuje práva a povinnosti správců ISVS a ostatních subjektů podílejících se na jejich budování a provozu.</p> <p>Jako ústřední správní úřad pro tvorbu a rozvoj informačních systémů veřejné správy stanovil zákon č. 365/2000 Sb. Ministerstvo informatiky ČR, po jeho zrušení, s účinností od 1. 6. 2007, Ministerstvo vnitra ČR.</p> <p>Zákon je primárně určen k zefektivnění fungování státní správy, k čemuž mají sloužit informační technologie. Zákon dále upravuje provoz Portálu veřejné správy.</p>
č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím	<p>Zákon vyšel ve Sbírce zákonů v roce 1999 a vstoupil v účinnost k 1. lednu následujícího roku. Byl novelizován zákony č. 101/2000 Sb., č. 159/2000 Sb., č. 39/2001 Sb., zákonem č. 413/2005 Sb., č. 61/2006 Sb. a zákonem č. 110/2007 Sb. Aktuální znění zákona ukládá povinnost poskytovat informace státním orgánům, územním samosprávným celkům, jejich orgánům a veřejným institucím. Zákon rovněž upravuje, jakým způsobem, kdy, komu a za jakých okolností jsou výše zmíněné subjekty povinny informace poskytnout.</p>
č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu	<p>Zákon o elektronickém podpisu vymezuje, pojem elektronického podpisu jeho druhy, včetně zaručeného a uznávaného elektronického podpisu. Vedle elektronického podpisu je upravena i elektronická značka a časové razítko.</p>
č. 110/2007 Sb., o některých opatřeních v soustavě ústředních orgánů státní správy	<p>Zákon rušící Ministerstvo informatiky ČR.</p>

b) Nařízení vlády

Číslo nařízení	Stručný obsah nařízení
č. 495/2004 Sb.	<p>Nařízením vlády č. 495/2004 Sb. se provádí zákon č. 227/2000 Sb. o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů. Vládní nařízení uložilo úřadům zřídit e-podatelný, v případě malého objemu přijatých a odeslaných zpráv musejí úřady využívat e-podatelný jiných úřadů.</p> <p>Dále nařízení vlády uložilo úřadům povinnost vybavit své zaměstnance elektronickými podpisy. Toto nařízení nabylo účinnosti 1. ledna 2005.</p>
č. 173/2006 Sb.	<p>Nařízení vlády č. 173/2006 Sb., o zásadách stanovení úhrad a licenčních odměn za poskytování informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím garantuje, že poskytování informací nebude zpoplatněno větší částkou, než činí náklady na její poskytnutí.</p>

c) Vyhlášky

Číslo a název vyhlášky	Stručný obsah vyhlášky
č. 496/2004 Sb., o elektronických podatelkách	<p>Tato vyhláška věcně navazuje na nařízení vlády č. 495/2004 Sb. - upravuje postup, jak mají orgány veřejné moci přijímat a odesílat datové zprávy prostřednictvím elektronické podatelny. Vyhláška má tedy posloužit jako návod při zavádění elektronických podatelen.</p>
č. 326/2006 Sb. o atestačním řízení pro elektronické nástroje	<p>Stanovuje pravidla pro udělování atestů pro elektronické nástroje, jejichž prostřednictvím zadavatel veřejné zakázky činí úkony při jejím zadávání. Atestaci provádí, namísto zrušeného Ministerstva informatiky ČR, Ministerstvo vnitra ČR.</p> <p>Vyhláška provádí zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách. Ministerstvo vnitra je tak po převzetí kompetencí Ministerstva informatiky garantem důvěryhodnosti elektronického zadávání veřejných zakázek.</p>
č. 378/2006 Sb., o postupech kvalifikovaných poskytovatelů certifikačních služeb	<p>Obsahuje dvě části. První část, která vstoupila v platnost 17. srpna 2006, upravuje podmínky pro poskytovatele certifikátů a časových razítek. Druhá část, která vešla v platnost 1. listopadu 2006, se vztahuje na instituce veřejné správy a obsahuje bezpečnostní požadavky na ochranu soukromých klíčů.</p>

Číslo a název vyhlášky	Stručný obsah vyhlášky
č. 442/2006 Sb., o struktuře informací zveřejňovaných o povinném subjektu	Vyhláškou č. 442/2006 Sb. se stanovila struktura informací zveřejňovaných o povinném subjektu způsobem umožňujícím dálkový přístup. Vyhláška doplňuje zákon o svobodném přístupu k informacím
č. 469/2006 Sb., o informačním systému o datových prvcích	Tato vyhláška o informačním systému o datových prvcích upravuje technické náležitosti předávání údajů do tohoto informačního systému. Dále jsou v ní upraveny postupy Ministerstva informatiky (v současnosti Ministerstva vnitra) a dalších orgánů veřejné správy při zacházení s datovými prvky, zejména při jejich vyhlášení, změnách a rušení. Výměna dat mezi informačními systémy veřejné správy, může probíhat pouze prostřednictvím atestovaného referenčního rozhraní s použitím datových prvků vyhlášených Ministerstvem vnitra v informačním systému o datových prvcích.
č. 528/2006 Sb., o informačním systému o informačních systémech veřejné správy	V této vyhlášce je popsán postup předávání údajů o ISVS do informačního systému o informačních systémech veřejné správy. Správci ISVS jsou povinni podávat údaje o provozovaných ISVS do tohoto informačního systému. Vyhláška také obsahuje informace o tom, o dostupnosti a obsahu zpřístupněných informačních systémů veřejné správy.
č. 529/2006 Sb., o dlouhodobém řízení informačních systémů veřejné správy	Tato vyhláška obsahuje požadavky na strukturu a obsah informační koncepce a provozní dokumentace ISVS. Vedle samotné informační koncepce správce ISVS vede rovněž provozní dokumentaci, která zahrnuje systémovou a uživatelskou příručku ISVS, bezpečnostní směrnici pro činnost bezpečnostního správce systému, a v případě, že ISVS má vazby na ISVS jiných provozovatelů, povinně také bezpečnostní politiku ISVS.
č. 530/2006 Sb., posuzování dlouhodobého řízení informačních systémů veřejné správy	Vyhláška č. 530/2006 Sb. upravuje postupy atestačních středisek při posuzování dlouhodobého řízení ISVS, tedy celý atestační postup a jeho výsledky. Atestační střediska jsou povinna postupovat při atestaci rovněž v souladu se schválenými atestačními postupy. V případě kladného výsledku atestace, vydává atestační středisko žadateli o atestaci žadateli atest dlouhodobého řízení ISVS.
č. 53/2007 Sb., o referenčním rozhraní	Zde jsou popsány „technické a funkční náležitosti uskutečňování komunikačních vazeb mezi informačními systémy veřejné správy prostřednictvím referenčního rozhraní ISVS.“
č. 52/2007 Sb., o postupech atestačních středisek při posuzování způsobilosti	Tato vyhláška souvisí s předchozí a sice upravuje postupy atestačních středisek při posuzování způsobilosti k realizaci vazeb ISVS prostřednictvím referenčního rozhraní.

d) Doplnující právní normy

Z hlediska zajištění bezpečnosti ISVS je třeba při vytváření standardů bezpečnosti ISVS zohlednit obsah obecně závazných právních norem, které se vztahují k legislativnímu vymezení a právních norem a jeho bezpečnosti. Jsou to zejména následující předpisy:

Občanský zákoník , zákon č. 40/1965 Sb., ve znění pozdějších předpisů (zejména ochrana osobnosti, ochrana názvu právnické osoby, právní úkony);
Obchodní zákoník , zákon č. 513/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů (obchodní tajemství, nekalá soutěž);
Trestní zákon č. 140/1961 Sb., ve znění pozdějších předpisů (především vybrané skutkové podstaty se vztahem k ochraně informací a duševního vlastnictví);
Zákon č. 128/2000 Sb. , o obcích
Zákon č. 121/2000 Sb. , o právu autorském, a o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon).
Zákon č. 101/2000 Sb. , o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů;
Zákon č.151/2000 Sb. , o telekomunikacích, ve znění pozdějších předpisů;
Zákon č. 239/2000 Sb. , o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů;
Zákon č. 240/2000 Sb. , o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon);
Nařízení vlády č. 462/2000 Sb. , k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon);
Nařízení vlády č. 304/2001 Sb. , kterým se provádí zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektrickém podpisu);
Vyhláška Správy státních hmotných rezerv č. 498/2000 Sb. , o plánování a provádění hospodářských opatření pro krizové stavy;
Vyhláška č. 366/2001 Sb. , o upřesnění podmínek stanovených v § 6 a 17 zákona o elektronickém podpisu

Zdroj: *Internetové zpravodajství o ISVS a o e-Governmentu*, [online] 2007 [cit. 20. 12. 2007]. Dostupné z [www: http://www.isvs.cz](http://www.isvs.cz), vlastní úprava

Příloha č. 3

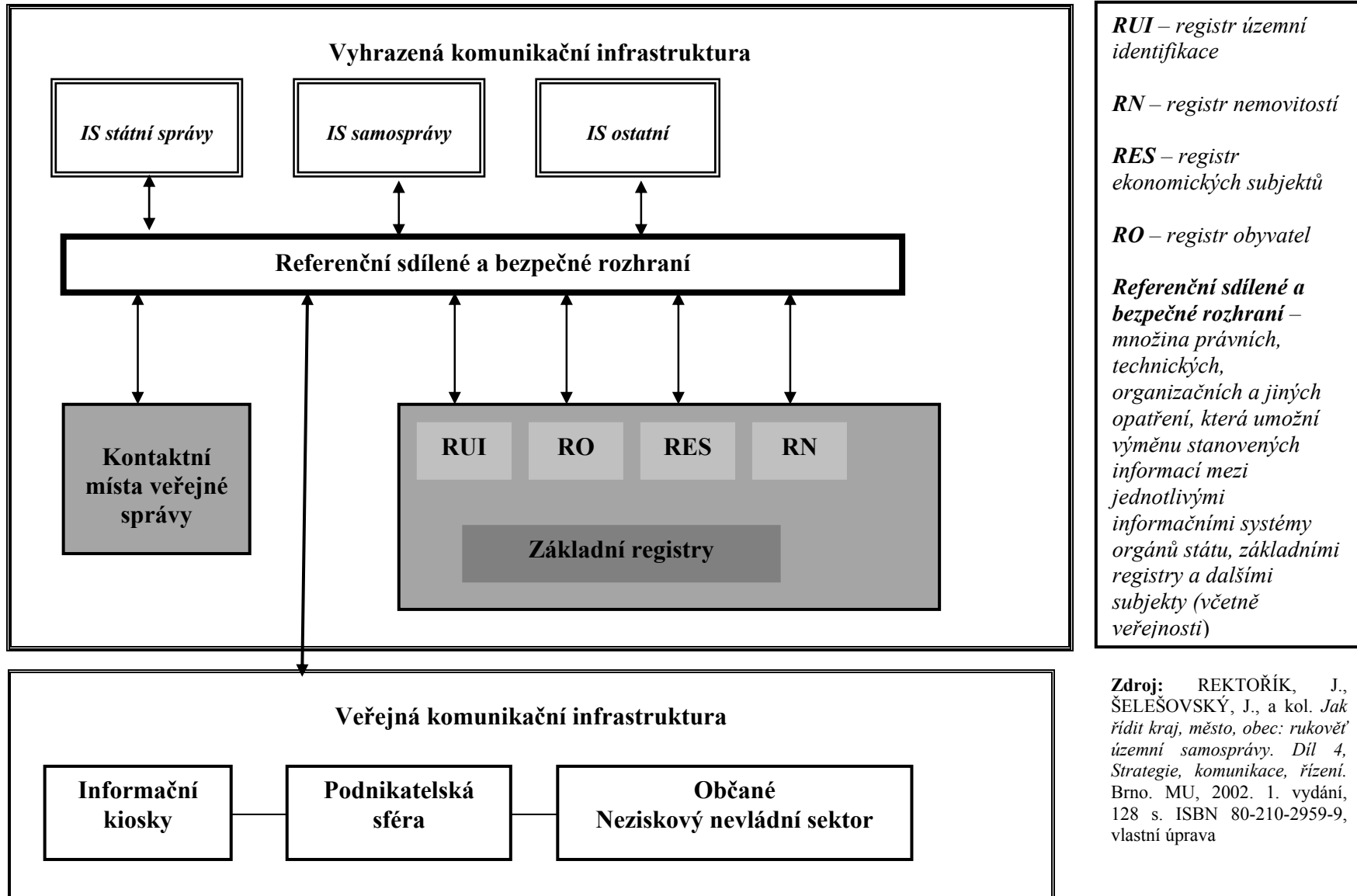
Informace poskytované základními registry v České republice

Název registru	Poskytované informace a využití
Jednotný informační systém evidence obyvatel (základní registr obyvatel)	<p>Registr obyvatel obsahuje základní identifikační a lokační údaje o občanech ČR. Gestorem je Ministerstvo vnitra ČR (www.mvcr.cz) na základě zákona č. 133/2000 Sb. o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (ve znění pozdějších předpisů).</p> <p>Obsahuje rodné číslo, jméno a příjmení, adresa, národnost, státní příslušnost, datum a místo narození, pohlaví, rodinný stav, příbuzenské vztahy (rodiče, partneři, děti), svéprávnost, zákaz pobytu, občanský průkaz.</p> <p>Využívá se v daňovém systému, sociálním zabezpečení a volebních seznamech.</p>
Územně identifikační registr (ÚIR) a Katastr nemovitostí (základní registr územní identifikace a nemovitostí)	<p>Katastr nemovitostí eviduje uživatelské a vlastnické vztahy k pozemkům. Garantem je Český úřad zeměměřičský a katastrální (www.cuzk.cz) na základě zákona č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (ve znění pozdějších předpisů); a na základě vyhlášky č. 126/1993 Sb., kterou se provádí zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, a zákon České národní rady č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon).</p> <p>Obsahuje geometrické a polohové určení, parcelní čísla, druhy a výměry pozemků, popisná a evidenční čísla staveb, využití nemovitostí, údaje pro daňové účely, údaje o právních vztazích (vlastníci,...), údaje o podrobných polohových bodových polích, místní a pomístní názvosloví atd.</p> <p>Územně identifikační registr se zabývá sjednocením územní identifikace prvků v ostatních registrech a způsob jejich zařazení do správních, urbanistických, technických a účelově definovaných struktur.</p> <p>Gestorem je Ministerstvo pro místní rozvoj (www.mmr.cz)</p>
Registr ekonomických subjektů	<p>Vedený Českým statistickým úřadem, resp. Ministerstvem financí a Ministerstvem spravedlnosti (www.czso.cz, www.mfcr.cz, www.justice.cz).</p> <p>Jedná se o typický příklad překrývajících se, resp. zdvojujících se registrů (nebo naopak nedotýkajících se registrů).</p> <p>V rámci veřejně dostupných informací jsou k dispozici tyto údaje: identifikační číslo (IČO, DIČO), obchodní jméno (název), sídlo (práv. osoba), místo (fyzická osoba) podnikání, územní identifikace, poštovní adresa, číslo telefonu, fax číslo, předmět podnikání nebo jiné činnosti, právní forma právnické osoby, datum vzniku, datum a příčina zániku, kategorie velikosti ekonomického subjektu, sektor pro národní účty (zařazení do klasifikace).</p>

Zdroj: Internetové zpravodajství o ISVS a o e-Governmentu, [online] 2007 [cit. 20. 12. 2007]. Dostupné z WWW: <http://www.isvs.cz>, vlastní úprava

Příloha č. 4

Vazby a vztahy mezi základními registry v České republice

Příloha č. 5

Příklady zavedených informačních systémů v České republice

A) NA ÚROVNI STÁTU

Metainformační vyhledávací systém (MIVS)
<i>MIVS slouží k vytváření popisných dat o informacích z veřejné správy. Systém je koncipován pro popis dokumentů ve veřejné správě pomocí metainformací a jejich následné vyhledávání podle nejrůznějších kritérií. Podle zadávaných podmínek hledání je automaticky konstruován dotazovací příkaz pro vyhledávání (více na www.mivs.cz).</i>
Informační systém správních a dopravně správních evidencí
<i>Jedním z důležitých úseků výkonu státní správy je oblast správních a dopravně správních evidencí. Správní evidence, jejichž správcem je Ministerstvo vnitra ČR, jsou evidence obyvatel, evidence občanských průkazů a evidence cestovních dokladů. Dopravně správní evidence řidičů a řidičských průkazů. Tyto evidence také vede Ministerstvo vnitra ČR, a to na základě meziresortní smlouvy uzavřené s Ministerstvem dopravy ČR, které je gestorem za problematiku dopravních evidencí ze zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. S problematikou těchto agend se občan ve svém životě setkává nejčastěji.</i>
Elektronický portál územních samospráv – ePUSA
<i>Je společným projektem Asociace krajů ČR a Ministerstva vnitra. Primárně řeší problematiku kontaktů na kraje, města a obce až na úroveň kontaktních pracovníků. Nezbytnost vedení takových údajů je dána řadou zákonů - zákonem o územním členění státu, zákonem o svobodném přístupu k informacím, zákonem o krizovém řízení, zákonem o obcích, zákonem o krajích, zákonem o hlavním městě Praze. Systém ePUSA splňuje podmínky těchto zákonů ve smyslu naplnění povinnosti zveřejňování kontaktních údajů na krajské, městské a obecní úřady pro občany i pro potřeby ostatních orgánů veřejné správy (více na www.epusa.cz).</i>

Zdroj:

HALÁSEK, D. *Veřejná ekonomika*. 2. vydání, přepracované. Opava: OPTYS, 2007, str. 185-186. ISBN 80-85819-60-0, vlastní úprava

BUREŠ, P. *Aktivity Ministerstva vnitra ČR v oblasti ICT pro orgány územní samosprávy*, [online] 2008 [cit. 10. 1. 2008]. Dostupné z WWW: www.infostat.sk/infosem2006/pst/Bures%20INFOSEM_10_06.ppt, vlastní úprava

B) NA ÚROVNI KRAJE A MUNICIPALIT**Krajský evidenční informační systém (KEVIS)**

KEVIS je určen k vytváření jednotných evidencí pro jednotlivé kraje podle ustanovení příslušných zákonů, pokud tato zákonná povinnost není řešena jiným informačním systémem, např. resortním. Systém je možné v rámci integrace projektů využít např. pro evidence smluv s orgány veřejné správy o zajištění aktualizace v projektu (systému) ePUSA (více na www.kevis.cz).

Regionální a municipální informační systém (RAMIS)

Představuje podporu rozhodovacích procesů orgánů kraje a podporu výkonných činností příslušných orgánů veřejné správy. Na základě dat získávaných jak na úrovni příslušných věcných oblastí jako celku (zdravotnictví, školství, doprava, územní rozvoj a životní prostředí), tak i informací o organizacích, které ve správní oblasti působí, lze tak i informací o organizacích, které ve správní oblasti působí, lze porovnávat a kombinovat různé pohledy na kvantitativní a kvalitativní analýzu sledovaného problému. Vstupy dat a informací jsou uživatelům předávány prostřednictvím Internetu formou předdefinovaných standardních tabelárních, grafických a kartografických výstupů a prostorových analýz (více na www.ramis.cz).

Správa datových zdrojů a aplikací

Systém „Správa datových zdrojů a aplikací – SDZA je určen k ukládání informací o datových zdrojích a agendách, řešených územními orgány samosprávy podle kompetencí, definovaných v zákonech. Systém pracuje s jednotlivými zákonnými ustanoveními, přiřazuje k nim výkonné agendy a pracovníky úřadů. Ve svém důsledku umožňuje - prostřednictvím systému ePUSA - spojení na konkrétní výkon kompetence přenesené státní správy (i samosprávy) ve správním území tak, aby bylo možné tyto informace získat i prostřednictvím webovské aplikace na internetu (více na www.sdza.cz).

HelpDesk

*Projekt **HelpDesk** je systém pro elektronicky podporované postupy hlášení a vyřizování požadavků uživatelů, primárně zaměřených do oblasti informačních technologií. Mimo lokálního nasazení systému HelpDesk na jednotlivých krajských úřadech existuje předpoklad využití tohoto systému i jako nástroje pro podporu rozvoje informačních technologií a zefektivnění rutinních činností na jednotlivých samosprávách v rámci kraje. Stejně tak je očekáváno využití výstupů z tohoto systému v rámci celostátní (mezikrajské) informační databáze. Hlavním výstupem projektu je znalostní databáze řešených problémů u nejpoužívanějších aplikačních systémů, spolu s centralizovanou evidencí aplikací a systémů s vazbou na řešené problémy.*

Zdroj:

HALÁSEK, D. *Veřejná ekonomika*. 2. vydání, přepracované. Opava: OPTYS, 2007, str. 185-186. ISBN 80-85819-60-0, vlastní úprava

BUREŠ, P. *Aktivita Ministerstva vnitra ČR v oblasti ICT pro orgány územní samosprávy*, [online] 2008 [cit. 10. 1. 2008]. Dostupné z WWW: www.infostat.sk/infosem2006/pst/Bures%20INFOSEM_10_06.ppt, vlastní úprava

Příloha č. 6

Obecné informace o Krnově

Krnov je město s více než 26.000 obyvateli, což jej řadí na 48. místo podle počtu obyvatel v České republice. Nachází se na východ od Nížkého Jeseníku, na okraji Slezské nížiny, při soutoku řek Opavy a Opavice. Jeho rozlohou činí 44,4 km². Výraznou dominantu města tvoří přední Cvilínský kopec (436 m.n.m.). Po reformě státní správy, od ledna 2003 získalo město statut obce III. stupně, do jehož obvodu patří Osoblažsko, Jindřichovsko a Albrechticko (celkem 25 obcí). Krnov je jednou ze vstupních bran do Jeseníků. Skutečnost, že je příhraničním městem a polovinu hranice města tvoří hranice s Polskem, nabízí možnost vytvoření centra průmyslové výroby se širokou působností.

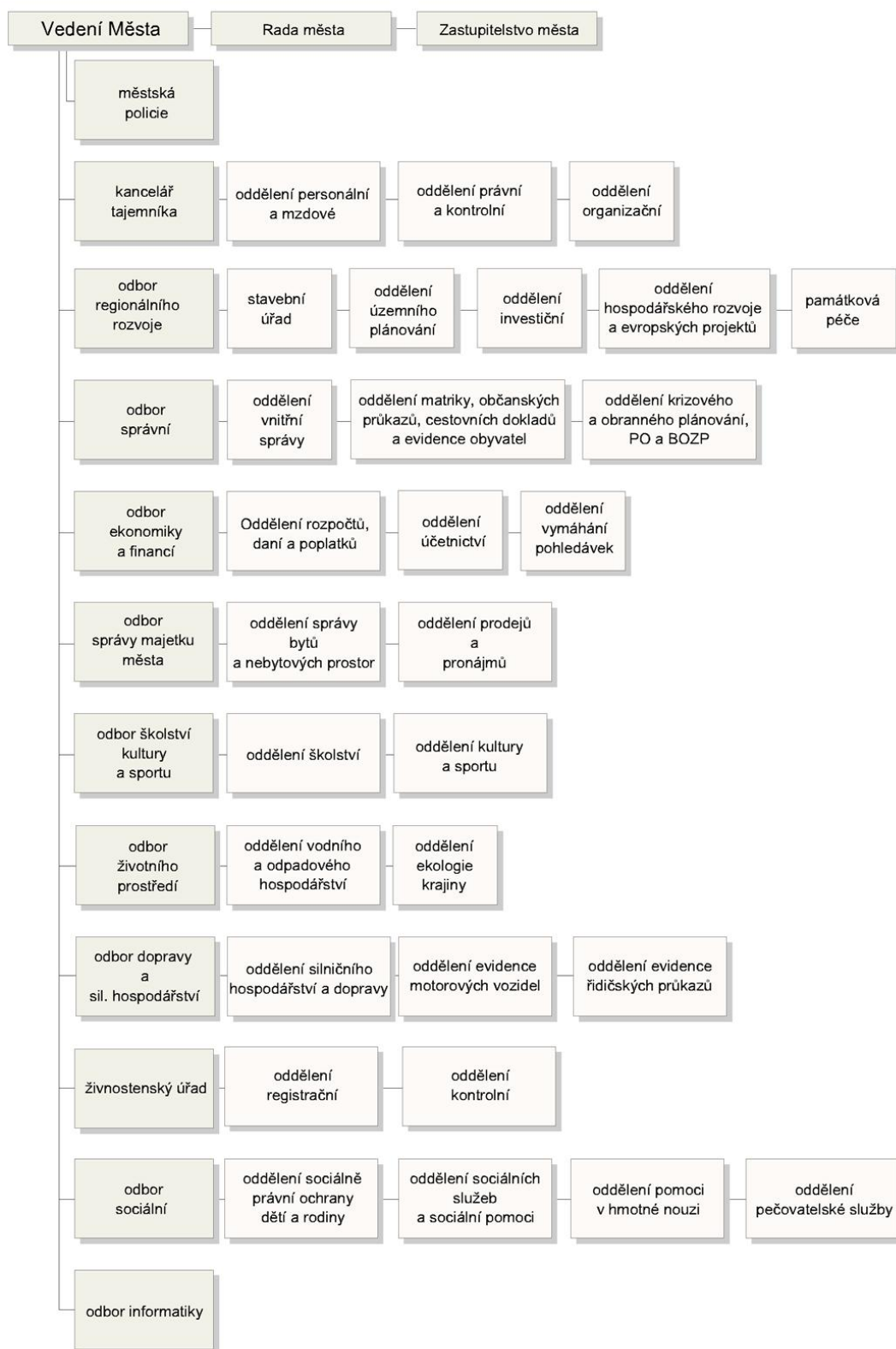
Obr. 1 – poloha města Krnova v rámci Moravskoslezského kraje

Zdroj: <http://spravnimapa.topograf.cz/moravskoslezsky-kraj>, 2008, vlastní úprava

Příloha č. 7

Organizační struktura Městského úřadu Krnov

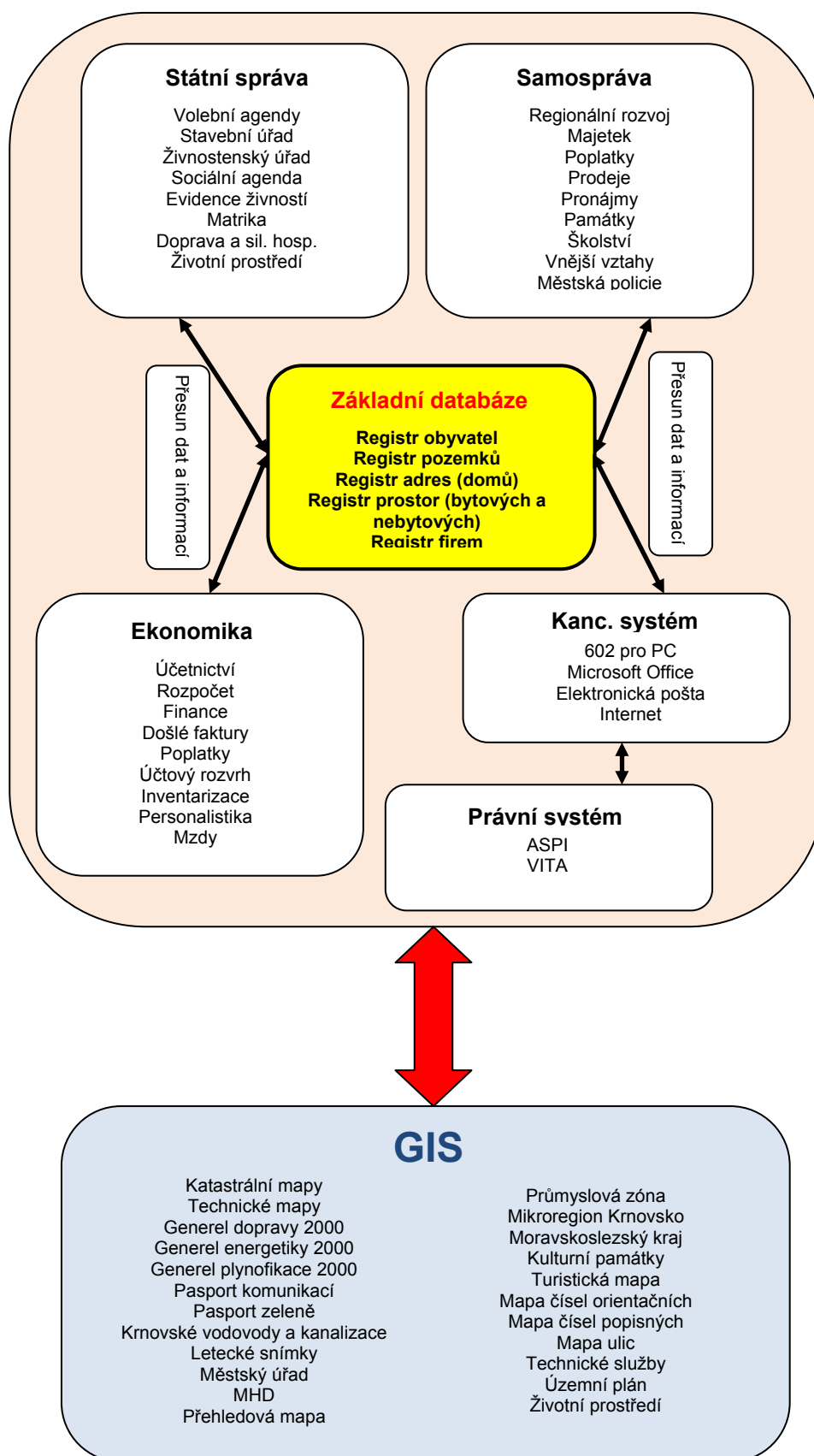

Zdroj:

Internetové stránky města Krnova [online]. 2008. [cit. 15. ledna 2008]. Dostupné z WWW: <http://www.krnov.cz/programs/Article.asp?sid=42&mid=8>.

Příloha č. 8

Grafické znázornění Informačního systému města Krnova

Zdroj:

Interní materiály MěÚ Krnov, 2008, vlastní zpracování